

Framtid Ånge

**Global
classroom
till Sydafrika
2019**

Rekordår för Permascand

**LÄMNAD E KORRHJULET
FÖR FÅRSKÖTSEL**

**SKAPADE SUPERSTJÄRNAN
VID KÖKSBODET**

**NY SPORT PÅ
ALBY FF:S
IDROTTSSCEN**

24 ÅR PÅ 190 SIDOR

1994 startade projektet Det Nya Navet på Ålsta Folkhögskola.

I dag, 24 år senare, finns hela projektet sammanställt i en 190 sidor tjock bok.

- Det känns jättebra att vi kan visa vad vi har gjort under årens lopp, säger Lars Edlund, tidigare rektor vid Ålsta.

■■■ GLESBYGDSVECKAN I SLUTET av maj 1993 blev startskottet för det som skulle bli ett 24 år långt projekt. Arbetslösheten var då hög i kommunen.

- Ånge kommun arrangerade en vecka med bland annat teater, kultur och seminarier för att visa att en utveckling på landsbygden var möjlig, säger Lars Edlund som tillsammans med Lars-Åke Mikaelsson och Nils-Göran Johansson formu-

lerade projektet och gav det namnet Det Nya Navet.

Målsättningen med projektet var att kombinera utbildning och entreprenörskap med fokus på lokal utveckling och flera utbildningar och projekt skapades under årens lopp, många av dem med finansiering från EU.

Under de 24 år som projektet pågått har mycket hänt och nu finns allt dokumenterat

kring upplägg, genomförande och resultaten av dessa.

I den 190 sidor tjocka boken som nu släppts finns otroligt mycket intressant läsning och väldigt mycket bilder. Stora delar av innehållet känns nog igen för de som varit bosatta i kommunen under dessa år.

Var finns boken att köpa?

- Vid Glebygdskollektivet i Fränsta finns den att köpa, säger Lars Edlund.

Ånge kommun lanserar digital inflyttningsguide

www.valkommen-hit.se

Webbplatsen Välkommen hit är Sveriges första digitala inflyttningsguide.

■■■ ÅNGE KOMMUN är bland de första kommunerna som lanserar tjänsten.

Den riktar sig till alla som planerar att flytta till kommunen. Syftet med tjänsten är att ge besökare en kort information om olika områden att bo och leva i, huspriser och utifrån en kartfunktion se avstånd till skolor, kommunikationer, kultur, idrott etc. Sidan finns både på svenska och engelska.

Framtid Ånge

FRAMTID ÅNGE är Ånge kommuns informationstidning till hushåll och företag i kommunen. Framtid Ånge är också ett viktigt verktyg i marknadsföringen av kommunen och du som inte bor i kommunen kan prenumerera på tidningen via www.ange.se/framtidang. Tidningen kommer ut 2 ggr/år.

Adress: Ånge kommun, 841 81 ÅNGE
Telefon: 0690-250 100.
Ansvarig utgivare: Sara Henriksson
Redaktion & text: Marie Öberg, tel. 0690-250 273 och Per Matsson, framtid@ange.se
e-post
Produktion: Matsson Reklam & Information
Tryck: Prinfo-Accidenstryckeriet
Upplaga: 7.000 ex
Omslagsfoto: Lena Sjödin Roman

Nya lyckliga ögon!

HEJ OCH VÄLKOMNA till ett nytt nummer av Framtid Ånge. I min roll träffar jag väldigt många människor och jag slås ofta av att de som är inflyttade hit har en så positiv bild av sin nya hemkommun. Att träffa Pontus Anderson på musteriet ute på Näset eller de nya ägarna till Strömmens gårdsmejeri – ja då får man en energi-kick av hur de beskriver att det är att bo och verka här. Samma positiva bild fick vår Näringslivschef när hon besökte den nya veterinären Ulrika Jonsson som nu byggt om ”bilskole-Åkes” lokaler till mottagning för smådjur.

Det är klart – som inflyttare så väljer man ju själv vart man vill sätta ner sina bopålar och då väljer man ju den där gården eller fastigheten som passar mig och där omgivningen är så som jag vill ha den. Med det i åtanke så visst har vi fortfarande några för många ”äldre” bilar stående här och där fast vi samlade in 250 stycken för tre år sedan...något att tänka på när vi tillsammans med Näringslivet i kommunen ska skapa ett bättre näringslivsklimat och ännu bättre service till dem som är intresserade av att flytta hit.

OM MAN FRÅGAR människor runt om i vår kommun så är det ofta saker vi kan genomföra utan att det blir alltför dyrt...I Överturingen vill man ha

möjlighet att få göra enkla medicinska provtagningar en gång i veckan så man slipper åka till Ånge för att kolla blodet när man äter varan eller har högt blodtryck samt få hjälp till en energisnålare uppvärmning av Folkets Hus. Naggen, Nordanede, Byberget vill ju som alla andra ha möjlighet att få bredband indraget i sina hus och på några av våra tätorter vill man ha bra lekplatser för barnen. Ja nu är detta vad jag hört sista året – det kan ju vara mycket mer men det jag nu räknade upp ska väl inte vara omöjligt att genomföra och som vanligt tror jag att vi politiskt kommer vara överens om det vi skall satsa på. För när Ni läser denna krönika så tror jag eller vet jag till och med att då har alla politiska positioner fastställts och då kan vi återgå till det vanliga – samförstånd för medborgarnas bästa! För det ska Ni veta – det är få kommuner där de valda politikerna har så gott samarbete som i vår kommun och det gäller från höger till vänster.

MED DESSA RADER avslutar jag med att önska er alla en god jul och ett gott nytt år.

STEN-OVE DANIELSSON

Välkommen till

Det är många som väljer att bosätta sig i vår vackra kommun.

Vilket vi naturligtvis är jättegglada för.

Här lär vi känna tre av de som nyligen slagit ner sina bopålar i kommunen. På följande två uppslag möter vi ännu fler nyinflyttade.

Erik Kristow

VAR BOR DU I KOMMUNEN?

- Jag bor i Ringdalen, en by vid Ljungan strax utanför Alby. Min far har precis byggt ut en timrad stuga så att det blivit en fin permanentbostad.

VAD ARBETAR DU MED?

- Jag arbetar som personalchef på Ånge kommun. Jag kommer närmast från en tjänst som kommunikationschef på statliga Lotteriinspektionen (som blir den nya Spelmyndigheten). Tidigare har jag jobbat som politiskt sakkunnig på Kulturdepartementet. Jag har även arbetat på Nya Wermlands-Tidningen, ABB, Sveriges television, Eniro, Danske Bank och haft eget företag.

HUR LÄNGE HAR DU BOTT HÄR?

- Jag köpet huset i mitten av juli och började på jobbet 13 augusti.

VAR BODDE DU INNAN DU FLYTTADE HIT?

- De senaste två åren i Strängnäs, dessförinnan många år i Stockholm, men även i Karlstad och Västerås. Jag växte upp på Alnö utanför Sundsvall. Där bodde jag i samma hus alla år fram till dess jag flyttade till Uppsala för att läsa vid universitetet.

VAD FICK DIG ATT FLYTTA TILL ÅNGE KOMMUN?

- Jag kände att jag ville göra ett karriärbyte och dessutom bo mer lantligt. Fick ett infall att kolla vilka jobb som var lediga i Ånge och såg att kommunen sökte personalchef. Nu i efterhand kan jag konstatera att jag gjorde helt rätt. Jag trivs jättebra!

”Mitt personliga mål är att locka någon kompis att börja jobba här!”

Att det blev Ånge beror på att jag har starka släktband i trakten. Mamma kommer från Ovansjö, där slakten alltid samlades hos mormor och morfar. Mina föräldrar bor numera vid Juånäset utanför Östavall. Så jag har spenderat många somrar i kommunen och åkt mycket skidor i Vemdalen. Ånge har alltid varit en fast punkt i mitt liv.

VAD TYCKER DU ÄR DET BÄSTA MED ÅNGE KOMMUN?

- Jag känner mig hemma och trygg här. Det naturnära boendet och de goda kommunikationerna är stora fördelar. Ånge är mitt i Sverige. Det är lätt att ta sig till både Östersund och Sundsvall. Vi har skidåkning i världsklass i Vemdalen och Åre. Och Stockholm är bara fyra timmar bort med tåg.

FINNS DET NÅGOT DU SAKNAR?

Det är klart att det finns mycket i Stockholm som ej finns här, som mina vänner samt en massa restauranger, kultur och evenemang. Jag fokuserar på fördelarna, som ett fantastiskt hem vid vatten och att det tar tio minuter till jobbet. Inga bilköer, ingen trängsel! Det är ett enkelt liv. Jag uppskattar den goda grannsämjan och att folk hjälps åt. Dessutom har jag fått ett utvecklande jobb och en bra arbetsgemenskap. Mitt personliga mål är att locka någon kompis att börja jobba här!

Ånge kommun!

Jessica Daniéls

VAR BOR DU I KOMMUNEN?

- Jag och min sambo Rory bor på Mon i Östavall.

HUR LÄNGE HAR DU BOTT HÄR?

- Vi har bott här sedan 1 juni.

VAR BODDE DU INNAN DU FLYTTADE HIT?

- Jag kommer från Belgien och Rory är från Irland. Men innan vi flyttade hit bodde vi i Frankrike.

VAD ARBETAR DU MED?

- Jag arbetar inte alls just nu utan försöker att fokusera på att lära mig svenska och ta hand om min trädgård. Under vintern vill jag skriva. Förra året publicerades min första roman - på holländska - och jag hoppas att den vackra svenska vintern kommer att ge ny inspiration. Rory däremot har fått jobb på sågen här i Östavall. Det gick lätt för honom att få jobb eftersom han har gaffeltruck körkort. Det tog bara en vecka. I Frankrike arbetade jag som kock och Rory var underhållsarbetare.

”Sverige är vårt favoritland och Ånge är vår favoritplats.”

VAD FICK DIG ATT FLYTTA TILL ÅNGE KOMMUN?

- Vi har besökt Sverige många gånger tidigare. Ofta har vi cyklat och campat. Under våra resor har vi träffat så många goda vänner.

När vi besökte vänner här i Östavall hittade vi ett hus som var till salu så vi slog till och köpte det. Huset är från 50-talet och fastigheten är 14 hektar stor så vi har gott om plats. Kanske kommer vi att ha djur här i framtiden. Just nu har vi bara värphöns som ger oss färskt ägg varje morgon.

Sverige är vårt favoritland och Ånge är vår favoritplats.

VAD TYCKER DU ÄR DET BÄSTA MED ÅNGE KOMMUN?

- Naturen absolut! Och att den är så tillgänglig. Man kan campa och cykla och fiska nästan överallt. Dessutom är det tyst

och lugnt. Det är jag inte van vid från mitt hemland Belgien. Där bor 11 miljoner på en yta lika stor som Småland.

FINNS DET NÅGOT DU SAKNAR?

- Det jag kan sakna är möjligheten att gå kurser och utbilda mig. Här är de flesta kurser långt borta, och jag talar inte svenska tillräckligt bra än. Visst, det finns inte så många restauranger och pubar som i Belgien. Men jag älskar tystnaden mer, så jag kan leva med det.

HUR KAN VI GÖRA ÅNGE KOMMUN BÄTTRE?

- Jag upplever att det är mycket aktivitet i kommunen under sommaren. Men den är så kort att det är svårt att hinna med. Så kanske kan man få lite mer att hända under de mörka vintermånaderna.

Yasuko Motonaga

VAR BOR DU I KOMMUNEN?

Jag bor i Kölsillre och Sundsvall.

HUR LÄNGE HAR DU BOTT HÄR?

- Jag har bott här sedan juli 2017.

VAR BODDE DU INNAN DU FLYTTADE HIT?

- Osaka. Osaka är Japans tredje största stad och har över 19 miljoner invånare.

VAD ARBETAR DU MED?

- Jag gör Mizuhiki, japanska smycken och städar på hotell. Tidigare jobbade jag med ekonomi på ett företag.

VAD FICK DIG ATT FLYTTA TILL ÅNGE KOMMUN?

- Jag ville flytta till min pojkvän som bor här.

VAD TYCKER DU ÄR DET BÄSTA MED ÅNGE KOMMUN?

- Naturen och lugnet.

FINNS DET NÅGOT DU SAKNAR?

- Naturigtvis saknar jag min familj och mina kompisar. Dessutom kan jag sakna vissa grönsaker och frukter.

HUR KAN VI GÖRA ÅNGE KOMMUN BÄTTRE?

- I Kölsillre finns många tomma hus. Förr tiden bodde det människor i husen. Man kan jobba för att få flera att flytta tillbaka hit. Ånge kommun har många bra kvalitéer som inte finns i städer.

”Ånge kommun har många bra kvalitéer som inte finns i städer.”

Lämnade ekorrhjulet för fårskötsel

Christoffer Lindahl och Caroline Nielsen har 70 tackor, 6 baggar och massor av lamm att ta hand om på gården i Boltjärn.

Helt utan tidigare erfarenhet lämnade Caroline Nielsen och Christoffer Lindahl välbetalda arbeten i Sundsvall för att satsa på fårskötsel och osttillverkning.

– Vi ville komma ur det ekorrhjul vi satt fast i och göra något helt nytt, skrattar Caroline.

I somras tog de över Strömmens gårdsmejeri i Boltjärn.

TEXT & FOTO &: PER MATSSON

Skogsvägen som leder till gården är smal och jag undrar om jag verkligen är på rätt väg. Strax innan jag är framme ska jag passera en järnvägsövergång, men bommarna är nere trots att det inte kommer något tåg. Så jag får ställa bilen vid sidan av vägen och gå den sista biten.

När skogen öppnar sig ser jag gården som ligger öppet och vackert inbäddad i höstens färger. Runt gården strövar fåren omkring. En riktig idyll som man lätt kan förstå att paret från Sundsvall föll för.

Jag möter Caroline i den lilla gårdsbutiken och undrar hur de kunde hamna här.

– Jag det undrar vi också ibland, skrattar Caroline och fortsätter:

– Ingen av oss hade egentligen någon passion för vare sig bondelivet eller djur tidigare men så såg Christoffer att Strömmens gårdmejeri var till salu på nätet och föreslog att vi skulle köpa det.

– Och du var inte sen att hänga på, säger Christoffer som just anslutit från mjölkstallet. Vi trivs så himla bra med det här livet.

Båda framhåller att de inte saknar livet i Sundsvall det minsta.

– Vi bodde mitt i Sundsvall men utnyttjade inte stan särskilt mycket. Så det är inget vi saknar. Vi ville bryta livsmönstret vi levde i. Dessutom hade vi en sommarstuga i Vigge så vi var inte helt ovana livet på landet.

– Men visst, det var många av våra vänner som höjde på ögonbrynen när vi berättade vad vi skulle göra, säger Caroline med ett leende.

NU ARBETAR CAROLINE heltid på gården sedan hon lämnat jobbet som butikschef i Sundsvall medan Christoffer fortfarande är kvar på sitt arbete som bilförsäljare två dagar i veckan.

– Planen är att jag ska fortsätta med det. Jag har faktiskt sålt några bilar från mjölkstallet, berättar han.

Men hur kan man ta över en hel gård utan någon som helst erfarenhet?

– I början fick vi mycket hjälp av förre ägaren Agneta Larsson. Utan hennes hjälp hade vi nog inte klarat det.

– Jag hade aldrig tagit i ett får tidigare och ännu mindre mjölkat något.

Nu har Caroline och Christoffer 70 tackor, 6 baggar och massor av lamm att ta hand om.

– Livet har ändrats totalt. Det är som natt och dag, skrattar Christoffer.

Paret tycker att de har fått ett bra mottagande av Ånge kommun. Bland annat har Ånges näringslivschef

Annelie Axelsson varit och hälsat på.

– Vi trivs verkligen bra här. Alla är jättetrevliga. Dessutom är det många har hört av sig och vill jobba som volontärer. Det är helt otroligt vad folk ställer upp. Vi har ju inga anställda så vi är tacksamma för all hjälp vi kan få.

VÄGGARNA i den lilla butiken är fulla av diplom, SM-medaljer och utmärkelser som de tidigare ägarna vunnit med gårdens produkter.

– Kanske kan vi vara med på SM nästa år när vi har egna ostar som vi har tagit fram helt själva, säger Caroline och ställer fram en bricka med smakprov från gården. Alla våra ostar är ett riktigt hantverk med högsta kvalité.

Boltjärn Blå, gårdens ”Bollumi” och fårskostarna Ranklev och Snöskalle får smaklökarna att slå volter i gommen.

– Så småningom ska vi försöka utveckla verksamheten med olika event på gården som t ex ost och vinprovning, säger Christoffer och Caroline fyller i:

– Eller varför inte ett litet café.

GÅRDENS PRODUKTER säljs över hela landet och i Ånge kan man köpa gårdens ostar på ICA, Coop och på Skogens sköna grönas saluhall vid torget i Ånge.

– Det är rätt så häftigt faktiskt! Vi som inte hade en aning om hur man ystar ost eller mjölkar får för några månader sedan.

Men det tar tid att göra ost.

– När vi t ex gör Boltjärn blå ska den lagras i ett halvår innan vi vet om den blir bra. Under den tiden ska ostarna vändas, saltas och tvättas. De blir som små barn som ska tas om hand, skrattar Caroline.

Så här ser de ut, säger Caroline och rullar fram en hel pall med Boltjärn blå.

VI LÄMNAR BUTIKEN för foto-grafering.

– Jag hämtar fåren, säger Christoffer.

De följer honom lydigt.

– Detta är ett äventyr som just har börjat och som ska fortsätta länge, länge. Vi lever vårt drömliv.

Jag tackar för mig och vandrar tillbaka in i skogen och till järnvägs korsningen där bommarna nu gått upp.

NY VETERINÄR I ÅNGE

En vårdcentral med lite extra krydda

Efter sju år i statlig tjänst var det dags att göra något nytt.

I september suddade Ulrika Jonsson ut det vita hålet på veterinärkartan och öppnade egen mottagning i centrala Ånge.

– Jag har fått ett fantastiskt mottagande här, säger hon.

TEXT & FOTO: MARIE ÖBERG

Efterfrågan har varit enorm sedan hon i början av september smygstartade sin veterinärverksamhet i huset som under många år inrymt körskola. Men beslutet att öppna i Ånge tog hon redan i april.

– Jag pratade med näringslivschefen i Ånge kommun och med BizMaker och fick väldigt god hjälp. Jag letade lokal och bostad under flera månader, och visst misströstade jag ibland på grund av att det fanns så lite fastigheter ute till försäljning och väldigt dåligt med lokaler, säger Ulrika.

Men tack vare flera goda kontakter så fick hon tag i drömläget för sin verksamhet.

– Det får jag verkligen tacka min lyckliga stjärna för. Huset är helt fantastiskt, det ligger centralt, är byggt väldigt praktiskt och har en väldigt intressant historia, säger Ulrika.

HUR KOMMER DET SIG att du valde att bosätta dig i Ånge och öppna veterinärmottagning här?

– Dels är det ett strategiskt beslut eftersom Ånge är ett vitt hål på veterinärkartan och så har jag aldrig haft så trevliga kunder som jag haft i Fränsta när jag

Ulrika Jonssons veterinärmottagning kommer inledningsvis att fokusera på smådjur, men planerar för att även ha förebyggande rådgivning mot gårdar med lantbruksdjur .

jobbat där. Jag har verkligen sett fram emot att åka dit de dagar jag var stationerad där och jag skulle helst av allt velat vara där hela tiden när jag jobbade för distriktsveterinärerna, säger Ulrika.

ATT SLIPPA ARBETE på kvällar, nätter och helger var också en del i beslutet.

– Man orkar inte jobba sådana pass hur länge som helst, man blir trött och tappar i slutänden livskvalitet. Samtidigt som man ska ta hand om sjuka hästar ska man behandla kor, smådjur och man ska vara rådgivare till alla dessa djurägare, det blir inte riktigt bra och man kan inte fokusera på det som man tycker är roligt i yrket. Jag är ju i grund och botten bred och allmän och gillar alla djurslag, men vill inrikta mig mer på mina intresseområden och få chansen att fortbilda mig inom dessa, säger Ulrika.

Smådjur är det hon till 90 procent kommer att rikta in sig mot.

– Det är smådjur jag bygger mottagningen för och det är smådjur som är huvuddelen av verksamheten. Men jag planerar för att ha förebyggande rådgivning mot gårdar med lantbruksdjur och även en del häst,

men då blir det bara profylaktiska åtgärder, sällan sådant som händer samma dag utan exempelvis hudbesvär, återbesök på fång eller vaccinationer. Som en vårdcentral med lite extra krydda, förklarar Ulrika.

KÄNNER DU ATT du hittat rätt i livet nu när du bosatt dig i Ånge?

– Ja, det har jag och Ånge känns för mig mer centralt än Matfors, för här har vi järnvägen som gör att man kan åka såväl till Sundsvall som Östersund och Stockholm på ett väldigt smidigt sätt. Och jag har inte upplevt någon som helst småstadsmentalitet här. Det känns som en avslappnad, lugn och harmonisk stämning, folk är så otroligt öppna här, säger Ulrika som känner sig välkommen.

”Det känns som en avslappnad, lugn och harmonisk stämning, folk är så otroligt öppna här.”

REKORDÅR FÖR

Orderingången per oktober är en halv miljard och det fortsätter att ticka på. 2018 blir ett rekordår för Permascand i Ljungaverk.

- Vi har framtiden för oss, konstaterar vd Peter Lundström. Elektrokemi är på flera sätt en av lösningarna på världens miljöproblem.

TEXT & FOTO: LENA SJÖDIN ROMAN

För snart tre år sedan gjorde Permascand en omstart. Nya ägare, ny vd och omorganisation med fokus på kärnverksamheten; katalytiska beläggningar. Nu kan exportföretaget med snart 50 år på nacken stolt sträcka på sig och blicka framåt.

- Permascand har alltid varit företaget med potential, säger vd Peter Lundström. Den här hösten har vi bevisat att vi också kan kliva fram och leverera toppresultat.

De rekordhög siffrorna talar för sig själva. I oktober 2018 noterade Permascand en orderingång på 500 miljoner, tre gånger så mycket i jämförelse med samma tid förra året.

- Det är fantastiskt roligt, fortsätter Peter med ett stolt leende. Alla medarbetare gör ett väldigt bra jobb trots att tillväxt tar på krafterna.

Bara i år har företaget anställt elva nya medarbetare. En helt ny monteringsverkstad för vattenreningssystem invigdes i juni och det görs stora investeringar i maskinparken för att få bättre effektivitet.

- Det är som en byggarbetsplats där tempot ökar hela tiden, konstaterar han. Men vi ska inte lugna oss, allt nytt som sker skjutsar oss hela tiden framåt.

PERMASCAND STARTADES i Ljungaverk 1971. Då som nu handlar affären om elektrokemi; elektrisk spänning och kemiska ämnen skapar olika reaktioner som företaget sedan säljer som beläggningar, i olika applikatio-

Peter Lundström, vd på Permascand.

”Permascand har alltid varit företaget med potential. Den här hösten har vi bevisat att vi också kan kliva fram och leverera toppresultat.”

ner och som paketerade produkter på den industriella världsmarknaden.

Genom åren har verksamheten utvecklats från verkstadsarbete med kvalificerad svetsning till att även innefatta högteknologisk produktion och innovation.

- Nu har vi ett tydligt koncept och en strategi där det handlar om att fokusera kraft och förmåga, förklarar Peter. Yrkeskunskapen har funnits hela tiden och det vi behöver göra nu är att få många individuella stjärnor att spela tillsammans som ett lag.

Varenda medarbetare är livsviktig, Alla har en uppgift för att vi ska lyckas i framtiden säger vd Peter Lundström.

PERMASCAND

Från 2015 ägs Permascand av det norska riskkapitalbolaget Norvestor. En professionell styrelse har kommit in med erfarenhet och kunskap från företag som gjort liknande utvecklingsresor.

– Det Norvestor såg var styrkan i att våra katalytiska beläggningar kan appliceras i så många olika sammanhang, fortsätter Peter. Bland annat såg de våra elektrokemiska celler för vattenrening och såg stora affärsmöjligheter utifrån den barlastkonvention som var på väg att antas.

SYFTET MED DEN internationella barlastvattenkonventionen är att förhindra att organismer sprids från sina naturliga utbredningsområden och hotar oceanernas biologiska mångfald. Permascands elektrokemiska cell för vattenrening är certifierad och klarar de internationella kraven. Marknaden har stor potential eftersom den totala flottan i världen består av ca 45 000 fartyg som behöver säkerställa att de följer reglerna. Dessutom byggs det mellan 1 000 – 2 500 nya fartyg per år.

– Det känns bra att våra produkter är en pusselbit i arbetet med att säkerställa och förbättra miljön i världshaven. Vår nya verkstad är dessutom en modern och säker arbetsmiljö i världsklass.

Men det är inte bara avdelningen för vattenrening som är framgångsrik. Hela företaget utvecklas positivt och nya kunder kommer till. Bland annat har en stor kanadensisk producent av litium köpt en speciell elektrokemisk cell som Permascand utvecklat tillsammans med partnern Noram.

– Litium är det som används i batterier för till exempel Teslas elbilar, det är en spännande marknad att vara på.

Kompetens är en nyckelfråga när det kommer till tillväxt. För Permascands del handlar det både om möj-

SUSANNE: DOKTOR I TILLÄMPAD FYSIK

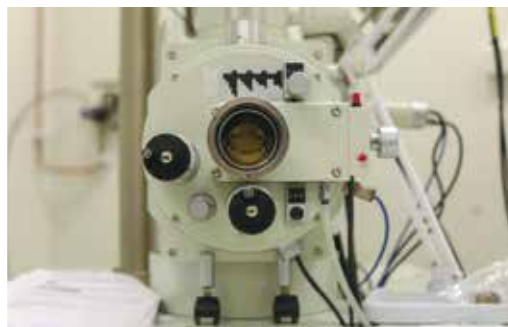
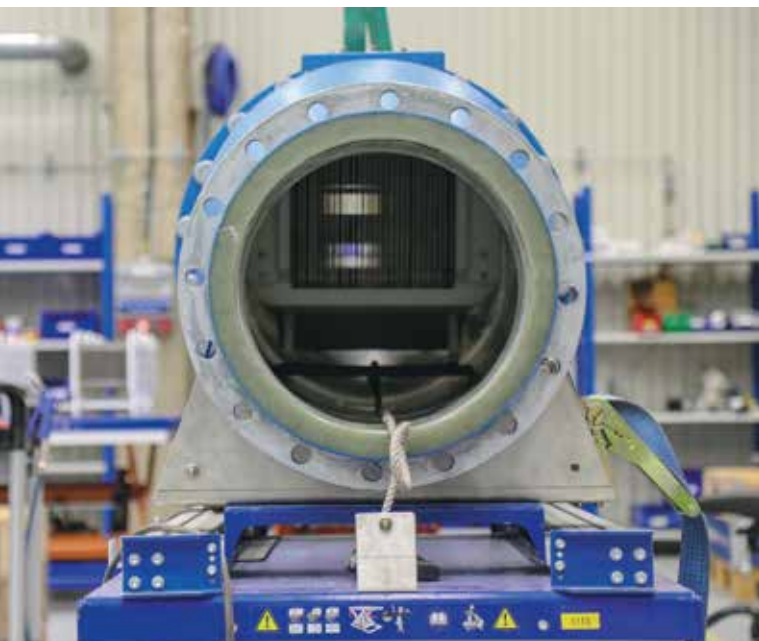

■■■ **KEMIINTRESSET VÄCKTES** tidigt och efter examen på Mittuniversitetet och en doktorshatt i Linköping är Susanne Holmin specialist på Permascands avdelning för R&D.

– Vi testar bland annat nya katalytiska elektrodbeläggningar i mindre skala, förklarar hon.

Arbetsuppgifterna varierar, analysmetoderna likaså. Dagarna består av utmanande frågeställningar som i slutändan handlar om affärsutveckling och kundpassning.

– Vi har en högteknologisk och vetenskaplig bas att jobba från, just nu är det kul att det är så mycket olika saker på gång, det gillar jag. När vi belägger elektroder är det lite som att baka bröd. Det måste vara rätt mängd av ingredienser (kemikalier), rätt temperatur och tid i ugnen för att den katalytiska elektrodbeläggningen ska få de egenskaper vi vill ha.

Torbjörn Karlsson rattar trucken med van hand.

MATS: SVETSARE PÅ PLATS SEDAN 1974

■ ■ ■ **HAN VAR DEN 17:E** som anställdes på Permascand. Året var 1974 och Mats Forsberg hade precis gått ur verkstadsskolan i Sundsvall.

– När jag kom hit första gången reagerade jag på att golven var nyoljade, det var så rent och fräscht. Jag hade förväntat mig en skitig verkstad.

Under sina 44 år på företaget har han svetsat professionellt på de flesta avdelningarna och med sitt lugn och eftertänksamhet varit med om att skola in många nya medarbetare.

– Vill du jobba här ska du vara nyfiken, stresstålig och flexibel. Man ska vara noggrann och veta vad man gör. Vi har bra arbetsvillkor och bra arbetskompisar, det har gjort att jag har stannat kvar.

ligheten att rekrytera nya medarbetare och att leverantörerna klarar av de nya förutsättningarna.

– Ska våra leverantörer hänga med behöver de göra samma resa som oss, förklarar Peter. Till exempel är det nya krav från våra kunder att ha en dokumenterad tillverkningskedja. Speciellt den amerikanska marknaden ställer andra krav på dokumentation av processen genom bland annat test- och inspektionsplaner där varje moment i processen ska dokumenteras och i vissa fall även fotograferas.

FÖR ATT SÄKERSTÄLLA den egna kompetensförsörjningen har Permascand snart en ny HR-chef på plats. Fokus är att utveckla talanger, jobba med successionsplanering och kompetensutveckling. Även om automationen ökar på Permascand kvarstår behovet av kompetenta medarbetare.

– Licenssvetsare, ingenjörer och teknisk försäljning kommer att fortsätta vara viktiga för oss. Och i dag när varje medarbetare är sitt eget varumärke kan man verkligen bygga sin CV på Permascand.

Peter vet samtidigt att ett jobb på Permascand är en livsstilsfråga hellre än ett yrkesval. Det Ånge kommun har när det kommer till livskvalitet och närhet till människor och natur är svårslaget. Det gör att det finns en stor lojalitet i personalstyrkan.

– Kommunen behöver lyfta fram sina fördelar bättre, menar Peter. Du måste ta ansvar för och agera i din egen utveckling. Det gäller individer såväl som företag och kommuner. Det går inte att tycka en massa utan att själv göra saker. På Permascand uppmuntrar vi till att testa nytt. När någon tror att du kan är det i sig en stor drivkraft till förändring och utveckling.

Som vd för Permascand sitter Peter med i Ånge kommuns näringslivsråd som träffas några gånger per år. På

Mohammad Rashki är sedan några veckor tillbaka ny medarbetare på Permascand. Bredvid står Sofie Hornman som jobbat drygt ett år. Båda är svetsare.

Thomas Eriksson och Bengt-Ola Lindkvist.

Hållå där!

Eva Magnusson, Skogens Sköna gröna

Du har startat upp företagarrukostar i Ånge, hur fick du den idén?

- Företagare behöver kunna träffas på ett enkelt sätt och när jag bodde i Jämtland så gjorde vi så här, så då borde det fungera här i Ånge också. Det blir en enkel mötesplats.

När hölls första träffen?

- I september bjöd jag in till första frukosten och då kom fem personer. Andra träffen i oktober var vi dubbelt så många och det var verkligen roligt. Och det är inte bara företagare från Ånge som kommer, utan även från byarna i närheten. Alla ska känna att de kan komma och jag hör att det pratas om frukostarna och att fler verkar intresserade, vilket är väldigt roligt.

Vad samtalar ni om under frukosten?

- Vi har inget förutbestämt program utan deltagarna lyfter olika frågor vid varje träff som vi pratar kring. Men vi har bland annat pratat om centrumutveckling och gemensamma evenemang. Vi fortsätter med dessa frukostar så länge företagarna tycker att det är intressant och förhoppningen är att det ska ge ringar på vattnet.

Vad hoppas du att ni ska uppnå?

- Att vi inspirerar varandra och sporrar varandra till att driva företagen vidare här i Ånge kommun. Att träffas gör mycket för samarbetet och det skapar synergieffekter.

frågan vad han kan bidra med där kommer svaret direkt: förändringsprocesser.

- Vill du bli världsmästare behövs ett tydligt fokus. Du behöver veta vad du ska göra för att nå målet och göra aktiviteter som tar dig framåt. Samtidigt är det en utvecklingstrappa som går både upp och ned. Men det gäller att hålla fast och vara tydlig i sin kommunikation.

OCH JUST NU pekar alla kurvor uppåt för de anrika ljungaverksföretaget. Det medvetna och fokuserade arbetet har givit resultat och man fortsätter på den inslagna linjen; professionellt paketerade elektrokemiska lösningar till kunder som ger återkommande affärer. Dessutom vill företaget ha den bästa arbetsmiljön och de bästa produktionsförutsättningarna.

- Men självklart är det människorna som gör den avgörande skillnaden. Varenda medarbetare är livsviktig, konstaterar Peter. Alla har en uppgift för att vi ska lyckas i framtiden.

Jörgen Strandberg jobbar i den nya monteringsverkstaden för vattenreningsystem. Här är två celler redo för leverans.

AMMI THORESSON, ILLUSTRATÖR

Skapade Superstjär

För Ammi Thoresson i Ljungaverk har en dröm gått i uppfyllelse. Hon har illustrerat sin första barnbok. Boken som heter Sally Superstjärnan är skriven av Anna Johansson och har nyligen kommit ut i handeln.

TEXT & FOTO: PER MATSSON
ILLUSTRATIONER: AMMI THORESSON

Det känns faktiskt överkligt att bli kallad för illustratör, skrattar Ammi. Framtid Ånge träffar Ammi hemma i huset i Ljungaverk. Vi sätter oss vid köksbordet där de flesta av hennes illustrationer växer fram.

– Men den känns jättebra och jättekul, fortsätter Ammi.

– Jag har alltid gillat att teckna och måla och har sedan liten drömt om att få illustrera en barnbok men har varit lite rädd för att ta steget att verkligen kontakta förlag och presentera mig.

Ammi har alltid nära till skrattet och det märks att hon är nöjd och glad över att ha fått bidra med sin del i sin första bok.

– Det var min vän Karin Eriksson som arbetar som illustratör som peppade mig att skicka in mina bilder till Idus förlag. Hon tyckte att jag hade utvecklats så pass mycket i mitt tecknande att jag borde ta chansen.

man vid köksbordet

– Jag är egentligen lite feg av mig och behövde den där sparken i rumpan för att skicka in bilderna. Och förlaget lade till min stora glädje in mig i sin illustratörsbank. Sen tillfrågades jag av barnboks debutanten Anna Johansson om jag ville illustrera hennes manus om Sally Superstjärnan som är hennes första bok.

– Det känns ju extra kul att hon valde ut just mitt sätt att teckna bland alla illustratörer som förlaget har att välja bland.

ANNA OCH AMMI har faktiskt aldrig träffats utan all kommunikation har skett via mail och telefon.

– Det har funkant jättebra och visar att det går alldeles utmärkt att jobba som illustratör i Ljungaverk.

I samband med utgivningen kommer dock författare och illustratör att träffas för första gången.

– Äntligen kan jag säga, det ska bli så kul, skrattar Ammi och håller upp en kopp kaffe.

– När jag tog emot manuset till Sally Superstjärnan så

var det med skräckblandad förtjusning. Jag hade ju ingen aning om hur jag skulle ro uppgiften iland. Det kan ju vara så att man inte får någon bild av vad man ska göra. Att det blir som ett blankt vitt papper i huvudet.

MEN SOM TUR var hände inte det. Ammi fick direkt bilderna i huvudet och visste precis hur hon skulle ta sig an manuset och illustrationerna. Det var så otroligt skönt.

Sedan var det bara att sätta igång och arbeta och försöka få ner bilderna i huvudet på pappret. Under resans gång har jag naturligtvis kommit till några hinder men det hör till processen. För det är med penna, pensel och papper Ammi skapar sina illustrationer.

– Ja, jag har inte lärt mig hur man illustrerar och tecknar på datorn. Jag har inte lyckats få fram samma känsla med datorn men det beror nog på att jag inte har tagit tag i det. Men nu är jag faktiskt riktigt sugen på att lära mig och vill ta tag i det förr eller senare.

Illustrationerna till boken Sally Superstjärnan har vuxit

- Det går alldeles utmärkt att jobba som illustratör i Ljungaverk, säger Ammi Thoresson.

fram vid köksbordet i Ljungaverk. Det är lätt att känna in att det är ett bra ställe att få inspiration på när solen strålar in genom gardinen.

- Jag har haft en liten ateljé på övervåningen men vi håller på att renovera där så jag får hålla till här i köket. När jag har skickat iväg barnen till skolan (Lo 7 år och Stella 14 år) och min sambo Mikael har åkt till jobbet så jobbar jag effektivt när det är tomt i huset.

Vi går in i vardagsrummet och Ammi kryper upp i en fåtölj.

- Här sitter jag ofta och skissar, säger Ammi.

VAR HÄMTAR DU inspiration till illustrationerna?

- Jag vet inte riktigt. Den kommer bara. Jag har alltid gillat barnböcker och har fortfarande nöje av att bläddra och läsa barnböcker.

Några favoritillustratörer som Ammi har är Ilon Vikland som illustrerat många av Astrid Lindgrens böcker, Gunilla Bergström som skapat Alfons Åberg och Sven Nordqvist som skriver och tecknar Petton och Findus.

- Jag har ju min "gulli-gull-stil" och den passar mig

”Jag har alltid gillat att teckna och måla och har sedan liten drömt om att få illustrera en barnbok men har varit lite rädd för att ta steget att verkligen kontakta förlag och presentera mig.”

men jag ser upp till och beundrar andra illustratörer som arbetar i helt annan stil än vad jag gör.

ÄN SÅ LÄNGE kan inte Ammi försörja sig på tecknandet.

– Jag arbetar ju som personlig assistent till vardags. Det är ett jobb som passar väldigt bra tillsammans med tecknandet. Eftersom jag jobbar hela dygn så blir det ofta flera dagars uppehåll mellan arbetspassen. Då kan jag verkligen koncentrera mig på tecknandet. Jobbet som personlig assistent är oerhört givande och jag har varit hos samma person i 11 år nu så jag trivs väldigt bra, säger Ammi.

Att Ammi inte är född och uppvuxen i Ljungaverk avslöjas av hennes skönt klingande värmländska.

– Nej jag kommer egentligen från Hagfors och kom hit i samband med att jag började på Ålstas konstlinje 1999. Innan Ålsta gick jag en måleri och skulptur utbildning på Vårdinge by i Sörmland. Men här träffade jag min kärlek och nuvarande sambo Mikael och vi köpte hus här i Ljungaverk

– Och här trivs jag jättebra.

FAKTA

AMMI THORESSON

Sedan 13 år driver Ammi sitt företag Ammis bildverkstad. Där kan man se fler av Ammis illustrationer samt beställa illustrationer till t ex barndop och bröllop och andra högtidsdagar. Se www.ammisbildverkstad.com eller kolla in facebook sidan Ammis Bildverkstad

Den som är intresserad av att provläsa Sally Superstjärnan kan göra de på idusforlag.se där kan man också beställa boken.

1

2

- 1 Kvällstidningarna kommer med bussen varje dag. Här är det Anneli Forsberg som levererar.
- 2 Tommy Sundin är granne och stamkund.
- 3 Håkan Andersson är mackens gamla ägare. Det sista han gjorde innan Sofia tog över var att förhandla med OKQ8 om att behålla automatstationen så att det går att tanka dygnet runt.

3

4

Macken – Östavalls

Bilar stannar, dörrklockan plingar. Trots årets första snöfall har macken i Östavall en strid ström av besökare. Ett klassiskt stopp på vägen till och från Vemdalens fjällvärld ända sedan 1970-talet. Från 2015 är det Sofia Jensén som driver den anrika macken.

– Det här är en viktig knutpunkt för byn, säger hon.

TEXT & FOTO: LENA SJÖDIN ROMAN

Åsa Söderman och Sofia Jensén.

På sommaren för tre år sedan svängde hon in på macken i Östavall för att handla. Några månader senare var verksamheten hennes.

– Dåvarande ägaren Håkan Andersson frågade mig om jag inte skulle köpa macken, minns Sofia Jensén. Först tänkte jag ”vad ska jag med en mack till?”, men jag kunde inte släppa erbjudandet och for förbi en gång till några veckor senare. Resten är historia.

Sofia bor i Ånge men har sommarstuga i Överturingen. Ända sedan hon var barn har hon åkt förbi macken – och alltid svängt av.

– För oss i familjen har det varit tradition att stanna här. Macken har alltid funnits och får inte försvinna. Det var nog det som gjorde att jag till sist bestämde mig för att ta över.

UTE DRIVER DEN första snön runt knuten och kylan letar sin in under kläderna. På avstånd lyser macken som en välkomnande fyr och det är många som svänger av 83:an. Dörrklockan plingar och en hungrig Simon Rosenpärla skakar av sig snöflingorna och kliver in. Han kör åt Postnord och brukar komma förbi två gånger i veckan.

– Ibland blir det korb, ibland kaffe. Idag blev det både ock, säger han och blåser lite på den varma drycken.

– Från och med november är jag även ombud för

- 4 Simon Rosenpärla kör åt PostNord förbi två gånger i veckan.
- 5 Julia och Harry Reinikka från Söråker stannade till för att köpa korv.
- 6 Helen Iggström är en av stamkunderna.
- 7 Hunden Sally är alltid med och hon är en riktig magnet, det är många som kommer in bara för att hälsa på henne.

viktiga knutpunkt

postpaket, förklarar Sofia. Det betyder att dom som bor i Handsjöbyn och Överturingen inte behöver åka till Ånge för att hämta paket. Jag har gjort om hela kontoret för att få plats så nu får vi sitta här ute i butiken och fika.

MACKEN ÄR VERKLIGEN byns knutpunkt. Trots att ytan är begränsad finns ett stort utbud av allt ifrån mejeriprodukter, tidningar och choklad till dagligvaror, färdiga matlådor och biltillbehör. På en hylla samsas rejäla yllestrumpor med isskrapor och stjärtlappar – det gäller att vara redo för den stundande vintern. När en kund kommer in och frågar efter en laddare till mobilen letar Sofia fram det med.

– Det gäller att kunna erbjuda lite av varje, men det som går mest är korv, läsk och godis.

Macken är också servicepunkt för Ånge kommun och ombud för Svenska Spel.

Bybor och turister är de stora kategorierna av besökare. Men även de som jobbar på sågen och vindkraftsbygget kommer förbi då och då. Från senhösten och fram till mitten av februari är det lite av lågsäsong.

– När sportloven drar igång är det som att dra ur en propp, skrattar Sofia. Fredagar och söndagar är de mest intensiva dagarna eftersom det är många som då åker till och från sina fjällstugor.

Macken är öppen alla dagar i veckan och det blir långa arbetsdagar för Sofia. Till sin hjälp har hon två

anställda, Åsa Söderman och Maria Sorsa, som hoppar in främst på helgerna.

– Dom ställer upp på mig till 100 procent så det är inga problem att vara ledig, berättar hon. Det är ett stort kliv att starta eget men också roligt att få utveckla sin egen verksamhet.

Förutom att ha bra öppettider och ett bra utbud är Sofia väldigt mån om att bemöta sina kunder på ett positivt sätt. Alla som kör varor bjuder hon på kaffe. Alla som kommer in får ett leende.

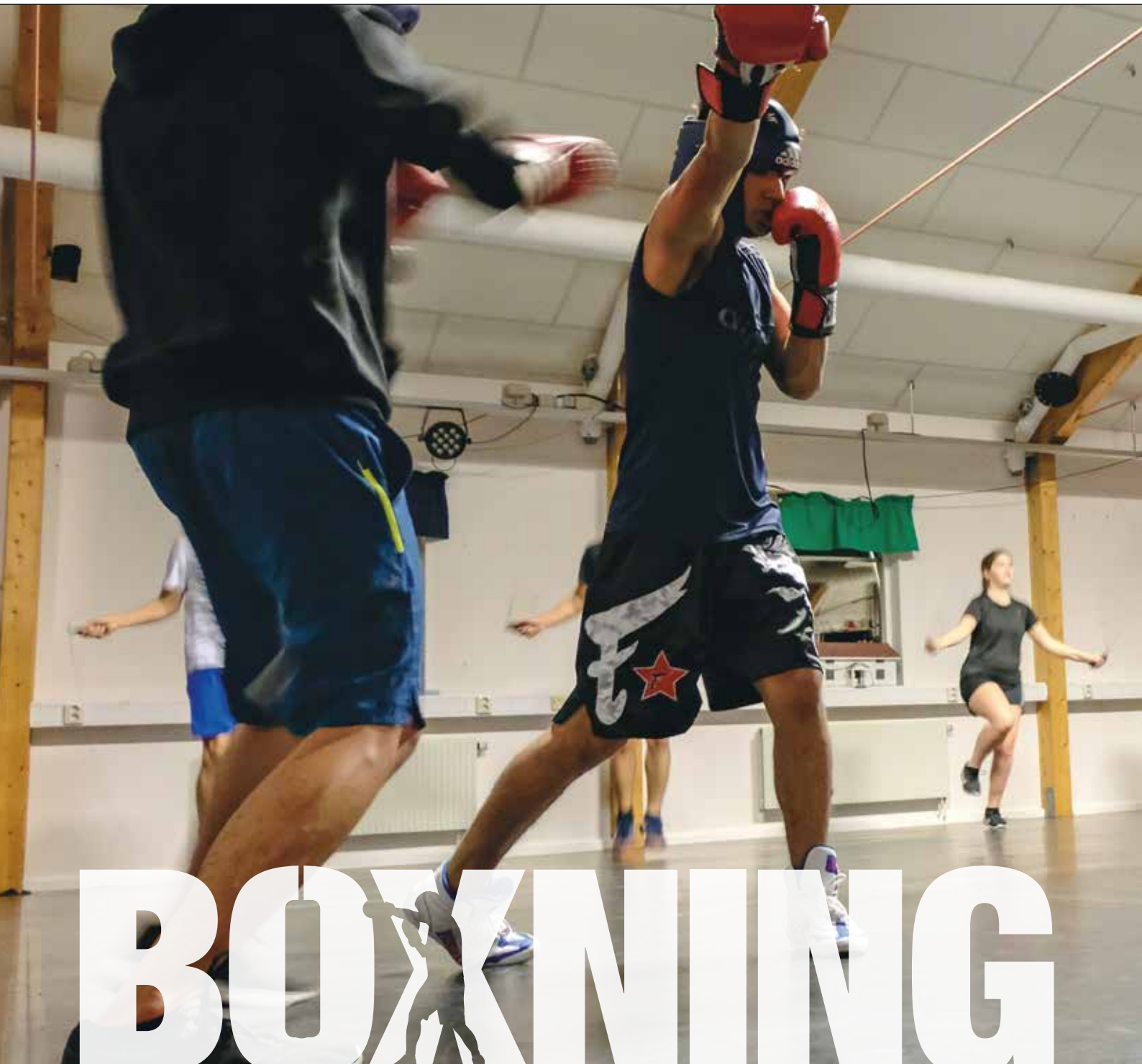
DET HON INTE riktig förstod innan var vilken viktig knutpunkt macken är för byn. Förutom att erbjuda ett serviceutbud för dom som inte tar sig in till Ånge kommer man hit även för att prata väder och dryfta samhällshändelser.

– Jag tror att vi fyller en stor social funktion, säger hon. När man står här och jobbar är man allt; butiksbiträde, företagare, kurator och hjälpreda. Det är en stor del av charmen att ha en relation till alla sina kunder. När någon inte varit här på ett tag saknar man honom eller henne och funderar över vad som hänt.

Nu är hon själv ett bekant ansikte som många känner till och hejar på.

– När jag fick fel på en skoter högt uppe på fjället stannade jag några mötande skottrar och bad om att få låna ett spännband. Då utbrast dom glatt ”men hej, det är ju du på macken”.

– Det kan göra ont om man inte sköter träningen på rätt sätt.

Den som säger det är Rickard Rindemark som startat en boxningssektion inom Alby FF och fortsätter:

– Alla kampsporter kan göra ont men här jobbar vi mest på tekniken så ingen kommer att göra illa sig.

TEXT & FOTO: PER MATSSON

Övre raden fr v:
Kabir, Yassir, Joakim,
Rickard, Helios,
Sebastian.
Nedre raden fr v:
Abuzar, Oline, Joline,
Theodor, Mosa.

Ny sport på Alby FF:s idrottsscen

Är du intresserad av att
börja träna boxning:
Kontakta Rickard
Rindemark på
tel. 073-073 55 00

Framtid Ånge möter Rickard i Teaterverkstans lokaler strax utanför Ånge centrum, en inte helt opassande lokal. Om någon idrott kan ses som ett skådespel så är det nog just boxning. Likheterna med teater är slående.

Rickard har tränat boxning sedan han var 15 år.

– Jag började här i Ånge på hobbynivå men flyttade sedan till Sundsvall och satsade ganska hårt under några år. Men när jag och min sambo fick barn kände vi att vi ville flytta tillbaka till Ånge.

Men Rickard ville inte sluta med boxningen utan kontaktade Alby FF för att höra om de var villiga att dra igång en boxningssektion.

– De var väldigt positiva och köpte in lite utrustning och vi drog igång boxningssektionen i september 2017 i Alby skola.

Men intresset var inte så stort som Rikard hade önskat.

– Vi var nog bara tre, fyra stycken som började träna. Och jag förstod att resorna till och från Alby var ett problem för många som var intresserade.

SÅ RIKARD BÖRJADE leta en lokal i Ånge så att fler kunde börja boxas och i somras hitta han en passande lokal i Ånge som de delar tillsammans med Teaterverkstan. Och skillnaden blev markant.

FAKTA

BOXNING

Boxningen är en av de äldsta sporterna och har funnits med i OS-programmet sedan 1904. Svenska Boxningsförbundet grundades år 1919. Boxningen expanderade snabbt mellan åren 1920 och 1950. Amatörboxning har bedrivits i organiserad form och i obruten följd sedan 1919.

DIPLOMBOXNING

Diplombboxning är en tävlingsform i boxning där boxarna tävlar i uppvisande av teknisk förmåga. En diplomboxningsmatch får aldrig, som i de övriga tävlingsformerna, avgöras med hjälp av slagkraft eller genom att en motståndare pressas till passivitet.

I diplomboxning indelas boxarna i ålders- och viktklasser. Matcher boxas om 3 ronder med varierande rondtid från 1 till 2 minuter beroende på boxarnas ålder. Boxarna bedöms av tre poängdomare som vardera ger 1 till 5 poäng per rond för bedömningskriterierna: (1) Slag, kontringar och finter, (2) Gardering och undanglidning samt (3) Balans och fotarbete.

Då en boxare får 3 poäng i genomsnitt av varje domare i varje rond, totalt 27 poäng, har boxaren uppnått gränsen för diplom och anses därmed ha godkända grundläggande tekniska färdigheter i boxning.

AMATÖRBOXNING

En amatörboxningsmatch utkämpas i en boxningsring mellan två boxare. Den som vinner gör det antingen genom poäng, knockout, motståndaren ger upp, domaren stoppar matchen, diskvalifikation eller walk-over.

Matchtiden för seniordamer och herrar är 3 ronder á 3 minuter effektiv tid med 1 minuts paus mellan ronderna.

Boxaren som vinner en rond får 10 poäng och förloraren får 7-9 poäng beroende på hur stort denne förlorat rond. Vid varning drar man av en poäng från den varnade boxarens slutresultat.

Är boxaren oförmögen att fortsätta kampen, bryts matchen.

”Här är vi schyssta, stöttar och hjälper varandra.”

– Nu kom jättemånga till träningarna.

Intresset var så stort att Rickard och hans tränarkollega Peter Nylin fick ta in extra hjälp i form av hjälp av Mohammed Sadegi som var Rikards tränare en gång i tiden.

Nu tränas det boxning tre dagar i veckan. Två träningar för alla och en extra dag för de som vill satsa lite hårdare.

Teaterverkstans golv börjar fyllas med ungdomar.

– Vi börjar med 15 minuters uppvärmning, säger Rickard.

DET BLIR GENAST full fart i lokalen. Efter uppvärmningen tar 20 minuters skuggboxning vid och därefter åker huvudskydd och handskar på inför sparringträningen.

– Långa slag, ropar Rickard och fortsätter:

– Tänk på att hålla låg tyngdpunkt.

Svettlukten börjar bli påtaglig liksom träningsglädjen.

Lokalen de tränar i tillåter inga klassiska boxningsattribut. Det finns inga sandsäckar att slå på och det finns ingen ring att gå upp och sparra i.

– Vi har huvudskydd, handskar och hopprep, säger Rikard och fortsätter:

– Det klarar man sig långt med. Vi kör mycket teknikträning. Dessutom är lokalen inte så stor att vi skulle få plats med säckar. Vi får slå på varann, skrattar Rickard.

Men med en större och mer ändamålsenlig lokal tror Rikard att verksamheten skulle kunna växa ytterligare.

– Flera äldre ångebor har visat intresse för att börja köra boxningsträning. Men som det är nu tar vi bara emot ungdomar mellan 13 och 20 år. Mer klarar vi inte av, säger Rikard och poängterar att både killar och tjejer är välkomna att börja boxas.

– Just nu har vi fem tjejer som tränar.

Boxning är en idrott som det råder delade meningar om i samhället men Rickard tycker att mottagande i kommunen har varit övervägande positivt.

– Alla kampsporter får kämpa mot för-

domar, menar han och fortsätter.

– Jag tror att vi fyller en stor funktion i samhället. Vi suger upp många olika typer av människor. Visst kan det var några som söker sig till oss för att de tycker att det är tufft att kunna slåss. Men de blir snabbt omvända och inser att det är disciplin och hård träning som gäller här. Hör vi att någon missbrukar sin boxning utanför lokalen får de lämna klubben direkt. Där är vi stenhårda, säger Rikard och det syns i blicken att han menar varje ord.

– Här är vi schyssta, stöttar och hjälper varandra. Dessutom gör våra söndagsträningar att många kanske tar det lite lugnare på lördagkväll, säger Rikard med ett leende.

– Vi har tagit in många som är nya i Sverige och de visar en enorm seriositet och tränar enormt hårt. Vi har blivit ett väl sammanvänt gäng nu.

I OKTOBER HADE klubben sina första deltagare som gick matcher. Det var så kallad diplomboxningsmatcher där det viktigaste är att visa sitt tekniska kunnande och inte att slå hårt.

– Förutom att lära sig rätt teknik är det också viktigt att lära sig att ta en förlust, menar Rikard

– En vinst är lätt att ta men det är när man förlorar det gör ont både i kropp och själ. Det är då den mentala styrkan visas, avslutar Rikard.

Stolthet på landsbygden

Maria Marre Gustafsson

Tina Wilhelmsson

Ånge har blivit en mer välkomnande kommun för hbtq-personer de senaste tre åren och hbtq-frågorna har blivit en naturlig del av samtalet i Ånge kommun, det slår Pridegeneralen Maria Gustafsson fast.

TEXT: PER MATSSON FOTO: PRIVAT

■■■ **MARIA MENAR** att hbtq-frågorna ligger i tiden och det är viktigt för kommunen att ta tag i dessa frågor om man vill att folk ska stanna kvar i kommunen.

– Jag flyttade härifrån själv för att kände att jag inte kunde vara mig själv.

Men efter ett par år i Sundsvall är Maria tillbaka i kommunen och arbetar som teaterpedagog och studerar kreativt skrivande på halvtid. Marias partner Tina Wilhelmsson som ursprungligen kommer från Västerås är visartist och turnerar hela Sverige runt.

– Jag är en feministisk visartist, säger Tina som är aktuell med sitt nya album "QueeRealitet"

Tina har en magisterexamen i politik

med inriktning mot sexuella rättigheter och arbetar intensivt med att hbtq-frågor ska vara en naturlig del av det politiska samtalet. Hon har bland annat utbildat både poliser och bilmekaniker i hbtq-frågor.

– Det är viktigt att hbtq-frågorna hålls aktuella hela året så att de inte bara är intressanta just när det är pridefestival, menar Tina och Maria fortsätter:

– Jag minns när jag och Tina gick över torget på Kulturnatten för tre år sedan och kände hur vi hade allas blickar på oss och vi fick även en hel del kommentarer som inte var så trevliga. Nu är det helt annorlunda. Klimatet i kommunen är mycket öppnare och mer respektfullt. Det känns jättebra.

FLER OCH FLER kommer hem till Ånge under pridefestivalen för att de känner att de numera kan vara sig själva i Ånge vilket glädjer både Maria och Tina.

Pridefestivalen i Ånge startade 2015 och har sedan dess vuxit varje år.

– 2017 gick 100 i paraden och i år var det 300, och den kommer att fortsätta växa, säger Tina och Maria fyller i:

– Vi har haft ett stort stöd av RFSL Sundsvall i uppstarten av festivalen och dom har hela tiden haft huvudansvar, men de senaste åren har vi vuxit som lokal arbetsgrupp och skött oss i stort sett själva.

2017 växte festivalen ytterligare när samarbetet med Kulturnatten inleddes.

– Det blev en fantastisk festival och ett samarbete som stärktes i årets festival.

INOM ÅNGE PRIDE arbetar Maria och Tina för öka kunskapen för att fler ska känna sig inkluderade.

Innan valet blev Ånge Pride inbjudna till de flesta politiska partier här i Ånge och pratade och informerade om hbtq i kommunen.

– Vi mötte ett stort intresse för hbtq-frågor hos alla partier vi besökte, säger Maria.

Med Socialdemokraterna skrevs ett gemensamt dokument "ett handslag" med en gemensam målsättning om en mer öppen kommun (se här nedan)

– Vi har även haft ett gott samarbete med Svenska kyrkan. I år hade vi en regnbågsmässa och pysselkväll i samband med pridefestivalen, avslutar Maria.

Ånge kommun för alla!

■■■ **VI VILL ATT ALLA** ska känna sig välkomna och trygga i Ånge kommun. Tyvärr är det inte så idag. HBTQ-personer möts ofta av fördomar. Unga HBTQ-personer är mer utsatta för hot och våld än andra unga och mår därför sämre. Ånge kommun ska vara en frizon där det är möjligt att vara öppen med sin sexuella läggning och identitet utan att mötas av fördomar. Det arbetet börjar med kunskap!

Därför vill vi Socialdemokrater göra ett handslag med Ånge Pride. Vi vill vara tydliga i denna, för oss viktiga fråga.

- Alla förtroendevalda ska genomgå utbildning i HBTQ.
- Alla kommunens lärare ska genomgå utbildning i HBTQ.

- Kvalitetssäkrad sexualundervisning ska läggas in i schemat i skolan, riktad mot mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet.
- Föreningslivet som erhåller ekonomiskt stöd av kommunen ska genomgå utbildning i HBTQ.
- Alla chefer inom kommunal verksamhet ska genomgå utbildning i HBTQ.
- Självklart ett fortsatt samarbete med Ånge Pride
Leve mångfalden!

Sten-Ove Danielsson, Kommunstyrelsens ordförande
Maria Marre Gustafsson, Pridegeneral Ånge Pride
Jan Filipsson, Ordförande Socialdemokraterna Ånge

Ingvar har dragit upp spåret

– nu får andra följa efter

Välpreparerade leder, mil efter mil.

I 25 år har Ingvar Göransson i Ytterturingen serverat skoteråkare med dryga 12 mil fantastiska leder – där S1:an mellan Haverö och fjällvärlden är den mest trafikerade.

– Jag har tagit mitt uppdrag i Haverö snöskoterklubb på allra största allvar, men nu är det dags att någon ny kliver in och tar över, säger Ingvar som är en hängiven skoteråkare.

TEXT & FOTO: MARIE ÖBERG

Vi träffar Ingvar Göransson när sommaren ännu är i full skrud och det är månader kvar innan det vita täcket lägger sig över markerna.

Ute på gården står en skoter som redan börjat jobba sig i form inför vinterns ankomst.

– Det här är en ombyggd maskin som jag kör med på sommaren när jag är ute och jobbar med lederna, berättar Ingvar innan han startar upp skotern och drar ett varv över gården.

Med ett stort leende kommer han tillbaka och parkerar Olga som han döpt skotern till.

– Jag är nog lite barnslig, men det här är så roligt. Skotrar och skoteråkning har varit och är ett av mina största fritidsintressen, säger Ingvar och berättar att han avverkade dryga 450 mil på arbetsskoter förra säsongen.

SKOTERN SOM ÄR OMBYGGD har fått bredare skidor och fler rullar för att lättare ta sig fram utan snö. För mycket av arbetet med skoterlederna sker under just barmarkssäsong.

– Det är det förberedande arbetet som gör att lederna håller för tryck och slitage under vintern, tyvärr är det inte många som förstår vikten av det arbetet. Det ska röjas, lagas broar och bytas ledkryss. Vi har 50 broar på våra leder här i Haverö och jag har nog

byggt 49 av dem, säger Ingvar.

– Jag har kanske något fel i generna för jag tål ju ingen kritik, så jag har varit väldigt noga under åren jag varit ansvarig. Tar jag på mig något så gör jag det på fullaste ansvar och lägger man ner så mycket jobb som jag gjort så vill man inte få skit, säger Ingvar och småskrattar.

VI BEGER OSS billedes ut i skogarna i Ytterturingen och vi ser de röda kryssen dyka upp ett efter ett längs de snyggt röjda skoterlederna.

– Jag känner en glädje i att se att lederna genom åren har använts till såväl spark- och skidåkning, promenader med hundar utöver all skoterkörning. Det har funnits en allmännytta för de som bor i turingebyarna då skoterlederna också används som både vandrings- och orienteringsleder under sommarhalvåret och i jakttider, säger Ingvar.

De senaste åren har varit tuffa men framförallt blev fjolårets säsong med den enorma snömängden väldigt påfrestande.

– Jag drabbades av en hjärtinfarkt under påsken och jag är fortfarande under rehabilitering, så den här vintern tänker jag inte handskotta några överfarter, säger Ingvar.

Ingvar nämner också en förändrad attityd hos skoteråkarna och att han myntat uttrycken ”Slirus Optimalus” och ”Slirus Brutalis”.

– Många kör idag moderna maskiner med hög prestanda och med högre kammar vilket gör snöhögar i lederna som sedan fryser och som blir svåra att arbeta bort, säger Ingvar.

Årets skotersäsong är kanske inte så lång borta och svaret på frågan vem som framöver ska axla ansvaret för lederna är fortfarande oklart.

– Många säger att det tar slut med lederna när jag lägger av och frågan är vem som ställer upp ideellt idag, utan betalning. Vi får hoppas att det finns någon som brinner lika mycket för skoteråkning som jag, avslutar Ingvar.

Sommar och höst är de mest intensiva månaderna för skoterledsansvarige Ingvar Göransson i Ytterturingen. Genom åren har han utvecklat specialredskap för att enkelt kunna arbeta längs lederna som binder ihop Haverö och fjällvärlden.

Bobergs e-sport

E-sport linjens årskurs 1 fr v:
 Max Johansson,
 Johan Hedlund,
 Filip Hedberg,
 Oliver Eriksson,
 Alexander Perman,
 William Backlund,
 Emil Lund, Fred Rosenlund.

Ny årskull intagen, ny förening, ny logotyp och nya lagtröjor. Nu är allt på plats för ett lyckat läsår för eleverna på Bobergsgymnasiets e-sportlinje.

TEXT & FOTO: PER MATSSON

■ ■ ■ - **DET KÄNNS RIKTIGT BRA NU**, säger Jonas Öberg som är kursansvarig på för e-sportprogrammet på Bobergsgymnasiet.

Det är andra året med utbildningen på Bobergsgymnasiet och första året med riktiga "ettor".

E-sport ligger som ett individuellt val på sammanlagt 300 poäng, och det kommer också att vara sökbart oavsett vilket program man läser i grunden.

– När vi startade utbildningen förra året så tog vi in elever i alla årskurser. I år tar vi bara in till årskurs 1.

Totalt har 11 elever fått plats på utbildningens första år efter intervjuer och tester. Samtliga pojkar.

– Jag vet att jättemånga tjejer spelar, men de verkar

inte dras lika mycket mot att satsa på e-sport av olika anledningar. Det är ett problem som hela e-sportvärlden jobbar med.

TRE ELEVER som tränar e-sport på skoltid är Fred Rosenlund, Alexander Perman och Filip Hedberg. Samtliga går teknikprogrammet och är helnöjda utbildningen.

– Jag har lärt mig att samarbeta och planering framför allt. När man spelade online hemma tänkte man knappt på att Counter Strike är ett lagspel, säger Fred och Filip fyller i:

– Jag har blivit mer taktisk i mitt spelande sedan jag började utbildningen.

– Jag sökte hit för att jag gillar att spela helt enkelt. Counter Strike är det bästa spelet, enligt Alexander.

har en pLAN

Det har nu gått drygt ett år sedan utbildningen startade. Vad har hänt?

– En hel del, menar Jonas. Vi har startat Bobergs e-sportförening och har nu tre aktiva lag som spelar matcher tre till fyra kvällar i veckan. Lagen spelar på riktigt hög nivå och möter spelare som är mycket äldre. Det är riktigt tuffa matcher.

Under läsåret kommer vi att anordna ett LAN för hela Bobersskolan. Det blir ett test inför ett, förhoppningsvis, större LAN som kan vara öppet för alla som vill spela e-sport.

DET ÄR FORTFARANDE tävlingar i spelet Counter Strike (CS) som gäller för spelarna.

– CS har en tydlig struktur och historik. Nya spel försöker klämma sig in på banan men har inte lyckats särskilt bra.

I maj nästa år har e-sport möjligheten att komma med i riksidsrottsförbundet vilket kan påverka e-sport utbildningen på Bobergsgymnasiet.

– Kommer e-sport in i RF så kan vår utbildning bli NIU-utbildning dvs med nationellt riksintag. Då kan elever från hela Sverige söka hit, vilket skulle kännas jättekul, säger Jonas och stryker skägget med handen.

Hur ser framtiden ut för utbildningens elever?

– Vill man fortsätta så kan man gå vidare till folkhögskola eller hitta ett lag att spela med.

– Utbildningen kommer eleverna att ha stor nytta av även om de inte blir proffsspelare. Vi fokuserar mycket

”Vi fokuserar mycket på den mentala delen i spelet och att eleverna ska klara stresshantering.”

på den mentala delen i spelet och att eleverna ska klara stresshantering. Eftersom man spelar i lag är gruppdynamiken viktig. Att kunna ge och ta kritik, beslutsförmåga och reflexer är också viktiga ingredienser i spelet. Allt detta är sådant som eleverna har nytta av i andra delar av sin utbildning och i livet. Man får inte heller glömma den fysiska träningen för att bli en bra e-sportare, menar Jonas och fortsätter:

– CS upplever en riktig Boom i Sverige just nu. Det finns massor av turneringar att delta i om man vill. Så nog ser framtiden ljus ut.

FAKTA

LAN

Local Area Network förkortat LAN är ett lokalt nätverk och ett begrepp inom datorkommunikation.

Dreamhack, världens största LAN-party, arrangeras årligen i Jönköping.

Ett LAN-party är när ett antal datoranvändare träffas för att koppla samman datorerna i ett LAN (Local Area Network, Lokalt nätverk). De i särklass vanligaste syften för ett LAN-party är att spela datorspel mot varandra. Storleken på ett LAN kan variera från två till flera tusen deltagare. Förutom dessa syften finns också en social aspekt av LAN-partyn - tävlingar och olika händelser arrangeras ofta, även tävlingar som egentligen inte har något med datorer att göra. Föregångarna för LAN-partyn är 1980- och 90-talens copypartyn och demopartyn.

Fred Rosenlund, Filip Hedberg och Alexander Perman visar upp Bobergs e-sports nya lagtröjor.

Ånge stod som värd för årets Global Classroom konferens i mitten av juni.

– Det var en jättehärlig konferens. Väldigt mycket jobb men också väldigt givande, säger Susanne Lövgren som tillsammans med Kamilla Lundborg, var projektledare för konferensen.

TEXT: PER MATSSON FOTO: PRIVAT

Konferensens tema var ”Embrace our differences” och handlade om att undersöka stereotypa övertygelser, fördomar och normer i våra kulturer.

Hur fick vi dem, hur hålls de och hur skiljer de sig från våra länder? De områden som deltagarna utforskade var könsroller, sexuell identitet, funktionshinder, religion och etnicitet. Något som också diskuterades var hur sociala medier och internet har påverkat vår syn på världen och varandra.

– Målet var att få ny kunskap, ett bredare perspektiv, en bättre förståelse för våra skillnader och en hel del nya, underbara vänner från hela världen, säger Susanne och fortsätter:

– Alla verkade nöjda och ungdomarna grät intensivt vid avskedet. Vilket vi har som ett internt mätindex på hur väl vi lyckats. Värdfamiljerna var fantastiska och vi är också otroligt tacksamma över all sponsring från kommunen och många lokala företag.

Nästa konferens i Ånge kommer att hållas tidigast 2026.

Nu blickar Susanne och hela Global Classroom gänget framåt mot nästa års konferens som kommer att hållas i Kapstaden, Sydafrika.

Temat för den konferensen är ”Aktivism”.

– Den kommer att handla om hur man kan vara en aktiv medlem i samhället. Hur man kan ställa upp och göra skillnad och hur man med icke-våldsmetoder kan skapa förändring i samhället.

HELA GLOBAL CLASSROOM gänget ser verkligen fram emot resan.

Det är en hel del förändringar som skett inför detta läsår. Sedan 2011 har Global Classroom projektet drivits utanför lektionstid. I år ingår det som en del i kursen entreprenörskap. I kursen entreprenörskap kan eleverna driva UF-företag.

– Via sina UF-företag kan eleverna

tjäna ihop till sin flygbiljett till Sydafrika, berättar Susanne som också är handledare för UF-företagen och fortsätter:

– Det blir ett extra plus för eleverna i Global Classroomprojektet att samtidigt lära sig entreprenörskap med allt vad det innebär. Arbetet med att dra in pengar via UF-företag, discon, julmarknad, sälja salami m m är en viktig del för att svetsa samman gruppen. Ingen kan bara glida in och betala sin biljett.

Kursen entreprenörskap kan väljas som individuellt val i åk 2 och 3 vilket gör att deltagarna i årets Global Classroom kommer från dessa årskurser.

– Nu har vi fullt fokus på Sydafrika, avslutar Susanne.

På bilden uppifrån och ner, v-hö: Norna Sannemo, Hannah Modén, Alicia Larsson, Julina Engman, Hanna Hammarberg, Maria Hamberg: Elise Persson, Andrea Vikman.

Susanne Lövgren ser fram emot nästa års Sydafrika resa.

Bobergsgymnasiets studie- och yrkesvägledare, Pelle Haralsson och kurator Jenny Sellén samarbetar nu med polisen Andreas Zehlander i ett unikt projekt.

I september startade ett unikt samarbete mellan polisen och Bobergsgymnasiet i Ånge. Förhoppningen är att väcka intresset för polisyrket hos ett antal elever.

- Drömmen är att få besöka en polisexamen om några år, där vi har elever från Ånge som går ut på trappan, säger Andreas Zehlander, polischef i Ånge.

TEXT & FOTO: MARIE ÖBERG

Det var under sensommaren som skolans rektor Erik Högberg kontaktades av polischefen och bollen sattes i rullning.

När höstterminen drog igång och samarbetet startades upp så var aulan i Bobergsgymnasiet i det närmaste fullsatt när Andreas Zehlander kom på besök för att berätta om sitt yrkesval och för att försöka inspirera unga till att söka sig till blåljusyrken.

Under samarbetet, som kommer att pågå i tre år, får eleverna chansen att komma polisyrket väldigt nära.

- Vi vill inspirera ungdomarna på Bobergsgymnasiet och vara med och ta hand om dem under två-tre år där de kommer att få vara med och jobba väldigt nära oss, berättar Andreas Zehlander, polischef i Ånge.

Vad hoppas ni att samarbetet ska leda till?

- Min vision är att få åka och titta på en polisexamen där Ångeelever går ut på

trappan och att vi har helt färdiga poliser här i Ånge om ungefär sex år. Det vore en fantastisk dröm, säger Andreas Zehlander.

Fram till 2024 ska polismyndigheten rekrytera 10 000 nya poliser och med pensionsavgångar så räknar man med att siffran blir 20 000.

Andreas Zehlander hoppas att samarbetet som inletts i Ånge ska ge ringar på vattnet till övriga Sverige.

- Det är ju inte bara i polisyrket som det behövs stor rekrytering, även inom räddningstjänst och ambulans är behovet stort. Men nu tog vi inom polisen taktpinnen och visst vore det roligt om fler tog efter vårt koncept.

Visionen är en hållbar poliskår i Ånge där medarbetaren bor och jobbar på orten.

- Som det är med många andra yrken nuförtiden så är det väldigt roligt, där medarbetarna rör på sig och vill testa nya saker av olika anledningar. Och det här gäller även Ånge. Vi behöver en stabilitet och det kanske vi kan få om vi får ungdomarna här att utbilda sig till polisyrket, avslutar Andreas Zehlander.

”Min vision är att få åka och titta på en polisexamen där Ångeelever går ut på trappan och att vi har helt färdiga poliser här i Ånge om ungefär sex år.”

Låt vinter och äventyr komma!

Aldrig har jag varit på en plats som varit vackrare än den här platsen just nu. De senaste tio åren har jag rest runt världen med mitt skidfodral och alldeles för tung väska. Kånkat upp och ned för trappor på tågstationer och flygplatser. Artiga, okända människor som överallt frågat om jag behövde hjälp med dessa två, men jag har alltid på olika språk glatt försökt tacka nej, på grund av väskornas överväldigande tyngder.

Skidliftar och stighudar upp på bergstoppar, ibland med fjordutsikt, ibland med utsikt utöver oändligt många spetsiga toppar i alla väderstreck. Ibland har jag haft klättersle på mig för att ta mig vidare till de branta åk jag vill kunna göra utför. För att sedan på kvällen komma ned till dalgångar helt svettig och hungrig. Fått ätit lokal mat. Som ibland varit mycket god ost, ibland för mycket kött och ibland bara några jordnötter från igår.

Vissa nätter VIP-gäst som "skidstjärna" på något femstjärnigt hotell, andra nätter frysandes i min lilla resesovsäck. Tävlingar, att stå på start. Tittar ned mellan skidspetsarna och se målgången långt, långt där nere och vetat att jag ska bara ned dit. Svänga lite, satsa, hoppa ut för några klippor och i hög fart svänga lite till och sen är jag där nere. Helikoptrar som snurrar ovanför huvudet. Kameramän och fotografer i klätterselar på den smala bergsryggen där starten är.

MAN LIKSOM BALANSERAR och värmer upp och försöker hålla sig varm, ibland i timtal för att molnen ska passera förbi. Tänker igenom linjevalet, lyssnar på musik. Knäna skakar ibland, men då tänker jag på alla träningsdagar. "Lotten det här är enkelt". Svänga, hoppa och landa, svänga, hoppa, landa och orientera rätt utför det här berget. När jag var två år tyckte min mamma och pappa att jag var för liten för att köra klubbens slalomtävling uppe på Getberget, men det kunde jag inte hålla med om.

För jag hade bestämt mig. Fick min då 6-åriga storasyster Emilia köra slalomtävling på Getberget så borde jag rimligtvis få göra det också. Mycket riktigt, det fick jag men

någon tävlingstalang var jag inte. Faktum är jag har aldrig varit någon talang på skidor, hela tonårstiden kämpade jag på och körde slalomtävlingar egentligen utan någon framgång.

Jag körde mest ut, gränslade käppar, blev ledsen och arg. Jag tränade och tränade ännu mer, skidor, skidor, men fick aldrig något riktigt bra slalomresultat. Men va' jag älskade och älskar att åka skidor att svicha nedför... vinddraget, krafterna i kroppen, lyckoruset och den friskhetskänslan av att få vara utomhus. Förra vintern alltså vintern 2016/2017 var min första hemma-vinter här sedan jag 16 år flyttade hemifrån till gymnasieskolan.

ÅH! VILKEN VINTER DET VAR! Ja, visst vi hade magiska snömängder, som gjorde trädgrenarna vita och alldeles vackert tunga, men för mig var det magiskt att bara få vara här, hemma. Att få vara flera månader just här. Med allt som vi har och allt som går att göra här, trots en rehabiliteringsträning.

Tänk en solig vinterdag då isen ligger tjock nere på Torpsjön eller någon skogstjärn, en vinterdag på långfärdsskridskor, en snöig vinterdag då skidliften snurrar uppe på Getberget, en förmiddagstur på skotern, en lunchtur längdskidor och en stjärnklar kväll då man får bada badkar och dricka varm choklad. Jag älskar vintern och jag älskar så otroligt mycket denna vackra dalgång, min och er hembygd.

AVRUNDNINGSVIS så vill jag dela med mig om mina "Wow!"-platser. Alltså platser här hemma hos oss, som i de flesta väder, de flest tider på dygnet och de flesta tider på året är helt magiska.

Här kommer de: Skärvingen, Vikåsen, Gäddtjärnen, Gösundaberget, Jämtgaveln, LarsLarsgården, Hällsjön, utsikten på vägen mellan Råsjö och Östavall, skoterleden till Tjärnbostugan, toppstugan på Getberget, kalhygget ned till E14. Sedan två platser jag är nyfiken på, men som jag inte hunnit varit till än är Helvetesbrännan och Storklacken (googla på Storklacken Ånge Kommun).

Låt vinter och äventyr komma!

naturum

Ånge

■ ■ ■ **FRAM TILL MITTEN AV JANUARI** hittar du Yvonne Johannesströms fotoutställning med norrskensbilder på naturum Ånge i Borgsjö. Yvonne bor i Johannisberg och hon har en förkärlek för att fotografera norrsken. Hon blev som förtrollad första gången hon såg norrsken och sen dess har intresset att fånga det på bild bara växt och växt. Det var för ca sex år sedan som fotointresset tog fart ordentligt, tidigare har hon gillat att jobba med färg och form och fotointresset blev en naturlig utveckling av detta. Det är naturens hemligheter och skönhet och främst ljuset i bilden som lockar henne att ta fram kameran.

Naturum finns över hela Sverige och de ger en möjlighet för alla åldrar att lära sig mer om natur och miljö. På ett naturum får du veta mer om de djur, växter, geologi och kulturhistoria som format det område du befinner dig. Det finns 33 naturum i Sverige just nu och i Väster-norrland och Jämtland finns tre av dem.

Själva varumärket naturum ägs av Naturvårdsverket och naturumen drivs av länsstyrelser, stiftelser eller av kommuner, vilket är fallet för naturum Ånge.

Sommartid arrangeras dagliga aktiviteter för barn och även guidade turer och andra aktiviteter för vuxna. Året runt kan du också få råd och tips om utflyktsmål och vandringar i trakten.

Inne på naturum finns en fast utställning som varit i stort sett intakt sedan invigningen 1996. I ett område inne på naturum (där Norrskensutställningen hänger nu) växlar utställningarna med olika utställare fyra gånger om året.

FOTO: YVONNE JOHANNESSTRÖM

YVONNE JOHANNESSTRÖMS BÄSTA TIPS FÖR ATT FOTOGRAFERA NORRSKEN

1. Fotografera när det är så mörkt som möjligt.
2. Kolla av vädret med någon norrskens app eller till exempel www.spaceweather.com/
3. Använd alltid stativ för att slippa skakningar.
4. Om du fotograferar med systemkamera, använd ljuskänslig lins, minst 2.8.
5. Ha tålamod och gott om tid, norrskenets utseende växlar så ta med fikakorg!

Ut på tur i ur och skur

Att röra på sig och vara ute i naturen vet vi är bra för både kroppen och själen. I vår kommun har vi väldigt fina möjligheter att ge oss ut i naturen och det finns en hel del föreningar som på olika sätt jobbar för att fler ska få ta del av naturen. Eftersom jag arbetar på naturum, som också har som målsättning att öka intresset för naturen, så blev jag nyfiken att gå på på "upptäcktsfärd i föreningslivet". Sagt och gjort- jag ringde upp några föreningar och vi fick trevliga samtal när de berättade om sina verksamheter.

TEXT: SARA STIERNA

FRILUFTSFRÄMJANDET I ÅNGE

Friluftsförbundet i Ånge var första föreningen jag pratade med och jag fick en pratstund med föreningens ordförande Johnny Jonsson som hade mycket trevligt att berätta, bland annat att föreningen bildades 1949 och alltså 2019 firar stadiga 70 år, stort grattis säger vi till det! Hur det ska firas är ännu inte klart men någon form av firande blir det säger Johnny!

Deras nuvarande verksamhet snurrar mycket runt den mysiga Tjärnmyråstugan som ligger högt och vackert ca 3 kilometer från byn Gammelboda strax utanför Ånge tätort och föreningen har olika aktiviteter över alla årstider. Föreningen har ca 50 medlemmar bestående av familjer och enskilda, från 30 år och uppåt och föreningens äldsta medlem är hela 92 år.

Under söndagar på hösten anordnas evenemanget "alle man ut". Det är en aktivitet som många av Friluftsförbundets lokalföreningar ordnar. Då kan man gå tipsslinga med både barn- och vuxenfrågor och fika går att köpa i stugan när man kommer fram dit. Detta är ett populärt arrangemang som lockar ett ca 60-tal besökare varje helg de är igång och detta håller på under september och oktober.

De senaste fem höstarna har de också arrangerat månskenspromenader till stugan, ett arrangemang som varit väldigt populärt både bland stora och små.

Om det är en vit vinter så hålls stugan öppen med fikaservering ca fem söndagar och då hjälps medlemmarna åt att beman- na och sälja fika. Då går det att åka skidor till stugan från parkeringen i Gammelboda men det är även draget ett spår från kommunens elljusspår upp till Tjärnmyråstugan.

Föreningen kör upp två skidspår som utgår från Gammelboda, det är gula och röda slingan som tillsammans bjuder på ca en mils längdåkning. Jonny berättar att Sture Karlsson är en fantastisk eldsjäl som sköter om spåren hela vintern! På webbplatsen skidspar.se lägger de löpande upp information om spårens status.

Även sommartid uppmanar föreningen till motion och då sker det genom cykelaktiviteter som går ut på att det finns två lådor utsatta (en vid Parteboda bron och en i Ovensjö) som har en liten skrivbok där man man noterar namn och datum då man var där. Och inte nog med att man får motion, man är också med i en utlotning! Det brukar vara cirka 150 personer som deltar i detta 1 maj-1 augusti.

Jag frågar Johnny om det räcker med medlemsavgifter och fikaintäkter för att hålla igång verksamheten men då berättar Johnny att de är så glada att de får anläggningsbidrag från kommunen för att kunna hålla igång verksamheten och till sist önskar han och föreningen alla varmt välkomna upp till stugan framöver!

LISA LÖWENBERG FRILUFTSFRÄMJANDET

FOTO: CLEMENS LINDBERG

Tjärnmyråstugan

EVENEMANG

Se facebooksidan www.facebook.com/friluftsfremjandetange/ eller annons i Sundsvalls tidning och ibland också i Ljunganbladet. De finns även med i evenemangskalendern på visitljungandalen.com

HITTA TILL TJÄRNMYRÅSTUGAN:

Med skidor: Ta dig till Gammelbodas parkering (ca 2 km norr om Ånge tätort efter Gammelboda vägen) och följ skyltarna. Det är ca 3 km skidåkning från parkeringen till stugan.

Till fots: Antingen från Gammelbodas parkering, ca 3 km vandring eller från Boltjärn med ca 1 km att gå.

Med bil: Sväng av väg 83 i Boltjärn och följ skyltningen mot Tjärnmyråstugan (ca 5 km) sedan är det ca 1 km promenad fram till stugan.

Vill du bli medlem?

För att bli medlem i någon av Friluftsförbundets lokalföreningar så går du in på www.friluftsfremjandet.se och letar upp den lokalförening du vill bli medlem i.

FOTO: EVA HÖGLUND

FRILUFTSFRÄMJANDE I TORP

Även i Torp (området runt Fränsta) har Friluftsrämjandet en lokalförening som faktiskt också är en förening med en imponerande ålder av ca 60 år gammal meddelar Eva Höglund när jag får tag på henne via telefon. Friluftsrämjandets båda lokalföreningarnas stugor har en del gemensamt, de är blå till färgen, har härliga öppna spisar som det eldas flitigt i när det är öppet och stugornas namn är också förvillande lika. Stugan i Torp heter Tjärnbostugan och ligger norr om Fränsta och stugan har faktiskt brunnit ner på 80-talet men byggdes upp igen på samma plats!

Till denna stuga går det att köra bil hela vägen fram och det är skyltat från Gulf i Fränsta. Hit går det också att köra skoter och föreningen samarbetar med Fränsta Skoterklubb för att kunna bemanna stugan varje söndag under vintern. Det är en trevlig utflykt att kunna äta sin lunch i stugan för de säljer mat i form av hamburgare, grillad korv, smörgåsar och fikabröd.

Eva berättar att deras lokalförening nu

FAKTA

FRILUFTSFRÄMJANDET

Med cirka 95 000 medlemmar i ryggen värnar vi dagens och morgondagens friluftsliv och arbetar för bevarandet av allemansrätten och att alla ska få möjlighet till friluftslivet. Friluftsrämjandet är i dag Sveriges största friluftsförening som har utvecklat Sveriges friluftsliv sedan 1892.

mera mest inriktat in sig på att ha öppet i stugan på söndagar under vintersäsongen och hon säger också att de gärna önskar sig fler medlemmar då antalet just nu är lite skralt. De funderar i dagsläget på nya sätt att komma på aktiviteter och samarbeten. Så har du någon idé, tveka inte att ta kontakt med dem!

EVENEMANG

Se evenemangskalendern på visitljungandalen.com och när stugan är öppen finns det en skylt vid Gulf i Fränsta. 13 januari öppnar de för säsongen. Köldgräns -18.

HITTA TILL TJÄRNBOSTUGAN

På skidor: det finns ett 4 km lång spår som är draget från Myggvallen i Fränsta.

Till fots: från Gulf i Fränsta är det ca 5 km.

Med bil: sväng av E14 i Fränsta vid Gulf och kör Gissjövägen ungefär 3 km, sen vid väg till vänster står det en skylt Tjärnbostugan, sen är det ca 2 km till stugan.

Med skoter: Spår uppkört från Gulfmacken till stugan.

SCOUTERNA I LJUNGAVERK

Mitt tredje telefonsamtal gick till Joakim Bäckström som är ledare i Scouterna Ljungaverk. De tillhör Hällans scoutkår i Sundsvall och har funnits i ca 10 år. Joakim berättar att det är ett 15-tal barn- och ungdomar mellan 8-18 år som träffas regelbundet under hela året. De håller mest till utomhus på sina träffar men ibland får de låna Karlsro Flyers klubblokal, något de är väldigt tacksamma för säger Joakim.

Som organisation jobbar Scouterna, förutom med uppgiften att vara utomhus och lära sig vistas i naturen, även med samsarbetsövningar, kamratskap och lägerliv som en viktig komponent. Deras aktiviteter kan vara allt i fråga om att lära sig göra knopar till problemlösning i grupp och att åka på lägerverksamhet. Joakim berättar att de förra året gjorde en uppskattad stor trädgunga som användes flitigt och att det var ungdomarna som helt själva kom på hur den skulle konstrueras för att fungera. Scouterna i Ljungaverk har fått en del hjälp av en scoutkonsulent för att komma framåt i sin verksamhet.

Vill du veta mer om Scouterna i Ljungaverk så har de en Facebook sida som heter Scouter i Ljungaverk. Hällans scoutkår i Sundsvall har en webbplats som heter www.nsf.scout.se/karer/hallan-scoutkar-sundsvall

FAKTA

SCOUTERNA

Scouterna ger över 70 000 barn och unga från alla delar av samhället chansen att uppleva äventyr tillsammans och växa som individer. Det innebär att vi varje dag bidrar till ett öppet samhälle präglat av mångfald och respekt, något som är mer aktuellt än någonsin. I Scouterna är alla lika mycket värda."

FOTO: SVANTE HARSTRÖM

FOTO: ULF STECKSEN

Veteranskoterrace på Parteboda sjön

Att vara utomhus vintertid med krispigt solljus, fint sällskap och kanske värmande eld - där har man alla ingredienser för en underbar dag med fiske eller andra aktiviteter.

Vinterevenemang

Under vinterhalvåret anordnas flera utomhus evenemang runt om i kommunen. Alla datum är inte klara i skrivandes stund men här tipsar vi om några.

FEM RIKTIGA FOLKFESTER 2019!

23 FEBRUARI blir det för 7:e året i rad Veteranskoterrace på Parteboda sjön.

2 MARS stort skoterevent i Naggen.

2 MARS Roggsjön är deltävling nr 2 i Mittangeln.

9 MARS Tjugoårsjubilerande angeltävlingen i Munkbysjön ingår i tävlingen Mittangeln.

16 MARS Även på Gissjön blir det angeltävling, en tävling som startade upp ifjol vinter.

MER INFORMATION om evenemangen och fler evenemang finns i händelsekalendern på visitjungandalen.com och ange.se.

Det går också bra att ringa kommunens turistinformation i Borgsjö på **0690-205 50**.

TEXT: SARA STIERNA

Nytt om fiske och fiskekort

Sommar som vinter krävs fiskekort för att fiska. I kommunen finns det över 20 st fiskevårdsområden. Att fiska ska ju vara ett lätt och trivsamt sätt att komma ut i naturen och kanske också fånga sin egen middag. Idag är det inte så enkelt att vara fiskare i vår kommun, olika fiskevårdsföreningar har olika regler vad gäller bland annat priser och fiskeperioder som gör det svårarbetat för de som säljer korten och även för fiskaren som kanske vill fiska i flera olika områden. Men det finns hopp, ett förändringsarbete är igång!

Alla fiskevårdsområdena har en representant i något som kallas Fiskevårdsgruppen. Det är en sammanslutning mellan fiskevårdsområdena och samfälligheterna i kommunen. Fiskevårdsgruppen träffas en gång om året för att prata ihop sig om hur fisket i kommunen ska utvecklas. I ett steg till att göra det enklare för besökare och lokalbefolkning att fiska så påbörjades under vårvintern ett samarbete mellan fiskevårdsföreningarna och naturum Ånge och turistinformation med att ta fram en rивkarta i A3 format med kommunens fiskevatten i urval. En enkät skickades ut och även personlig kontakt togs med alla fiskevårdsområdena. I början av sommaren distribuerades den ut till fiskevårdsområden, försäljningsställen och turistinformation. Med kartan får fiskaren en bra överblick över vilka fiskar som finns och var de finns.

På kartans baksida finns diverse fakta om fiske allmänt och även om fiskevårdsområden och kontaktuppgifter. Till denna fysiska karta togs det även fram en digital karta där det finns plats att skriva mer och få vägbeskrivningar. Tanken är också att varje fiskevårdsområde själva ska kunna uppdatera denna digitala karta. Vill du ha en egen fiskekarta så finns de på turistinformationen i Borgsjö och på visitljungandalen.com

FISKEVÅRDSGRUPPEN har nu planer på att ta fram ett gemensamt fiskekort som i första hand erbjuder fiske i Ljungan. Då behöver fiskaren inte hålla koll på olika fiskevårdsområden eller priser utan betalar bara en summa. I enkäten som skickades ut i våras så var många fiskevårdsområden positiva till detta och förhoppningen är att man under sommaren 2019 ska vara igång med detta kort där fiskaren då kan fiska abborre, gädda och öring i Ljungans vatten på ett enkelt sätt.

DE HOPPAS OCKSÅ kunna ta fram en webbplats framöver och de har också träffat företag som erbjuder fördelaktiga digitala tjänster för fiskevårdsföreningarna att kunna sälja fiskekort online via egna webbplatser. I detta arbetet och även annat finns det plats för fler fiskeintresserade att engagera sig så känner du att det vore kul så tveka inte att ta kontakt med Fiskevårdsgruppens ordförande Håkan Håkan Möller på telefon 070-661 74 38.

ÄR DU ARRANGÖR?

Vill du att ditt evenemang ska synas på ange.se och hela Medelpads webbplats för besökare? Då kan du själv kostnadsfritt lägga in det på visitljungandalen.com via ett formulär som du hittar på:

visitsundsvall.se/tipsa-om-evenemang

Tveka inte att höra av dig till turistinformationen på naturum@ange.se om du behöver hjälp med att lägga in eller har andra frågor!

Kompetensförsörjning

- en tuff utmaning för Ånge kommun

Sara Henriksson,
kommunchef

Många kommuner i Sverige brottas med kompetensförsörjningen. Ånge kommun är inget undantag. Pensionsavgångarna är stora och svårigheterna med att rekrytera rätt och utbildad personal är också stora. På flera håll inom kommunen gapar tjänsterna tomma.

- Vi står inför en jätteutmaning, säger Sara Henriksson, kommunchef och fortsätter:

- Men vi sitter inte med armarna i kors utan jobbar stenhårt med frågan.

TEXT: PER MATSSON FOTO: MARIE ÖBERG

Bristen på utbildad och behörig personal är stor i hela Sverige men särskilt stor är bristen i mindre kommuner i inlandet. Ånge är en av många kommuner som står inför en stor utmaning vad gäller kompetensförsörjning.

- Det här är ett prioriterat område och något vi lägger mycket tid på. Ånge kommun arbetar just nu med att ta fram en ny kompetensförsörjningsstrategi. En strategi för att vi ska klara av vårt välfärdsuppdrag i framtiden.

Kommunen står också inför en stor demografisk utmaning. Antalet äldre ökar och antalet personer mellan 20-64 minskar och stora pensionsavgångar lurar runt hörnet.

Sara menar att det kommer vara svårt att rekrytera till nästan alla tjänster inom kommunen.

- Alla kommuner brottas med samma problem så det är en huggsexa om alla personalkategorier. Just nu testar vi att erbjuda en rekryteringspremie på 100 000 kronor för vissa yrkesgrupper. En utvärdering ska ske i december och efter det ska vi bestämma om vi ska fortsätta med erbjudandet. Vi kan redan nu se att antalet sjuksköterskor som söker våra tjänster har ökat, och det är ju positivt, säger Sara med ett leende.

KOMMUNEN HAR också startat en vårdbiträdesutbildning tillsammans med Bobergsgymnasiet.

- Vi såg att vi inte klarade av att anställa undersköterskor i den utsträckning vi ville, och då är det bättre att vi utbildar och anställer vårdbiträden.

En stor insats som kommunen arbetar med är att vidareutbilda och kompetensutveckla befintlig personal. Att behålla den personal som redan finns inom

organisationen är oerhört viktigt samtidigt som kommunen måste attrahera nya grupper att söka sig till ett arbete inom Ånge kommun.

- Intern rörlighet är oerhört viktig, säger Sara och fortsätter:

- Det ska också vara möjligt vidareutbilda sig för alla yrkesgrupper så att du som individ kan växa i organisationen och vara förberedd på framtida chefsuppdrag.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING handlar om att hitta rätt medarbetare, utveckla dem och behålla dem i organisationen. I en globaliserad värld med snabb teknikutveckling blir medarbetarnas kompetens organisationens/kommunens viktigaste beståndsdel.

För de anställda behövs kompetensförsörjning för att hitta nya sätt att förenkla och förbättra gamla tillvägagångssätt och för att kunna se nya möjligheter i sitt arbete. Utmaningen för kommunen blir att utveckla medarbetarna så att de blir motiverade att stanna kvar i sitt arbete inom kommunen.

- Vi måste jobba smartare helt enkelt. Och jag tror att framtidens digitalisering kan vara till stor hjälp när det gäller att hitta nya lösningar på gamla problem.

- Kan man påverka sitt arbete tror jag att man är mer positiv till att stanna kvar hos sin arbetsgivare.

EN FÖRDEL som Sara ser i Ånge kommun är närheten mellan politiker och medarbetare.

- Det är lätt att påverka sin arbetssituation i en liten kommun och det är lätt att nå politikerna om man vill framföra sina åsikter.

Men för Ånge kommun räcker det inte med att vara en attraktiv arbetsgivare.

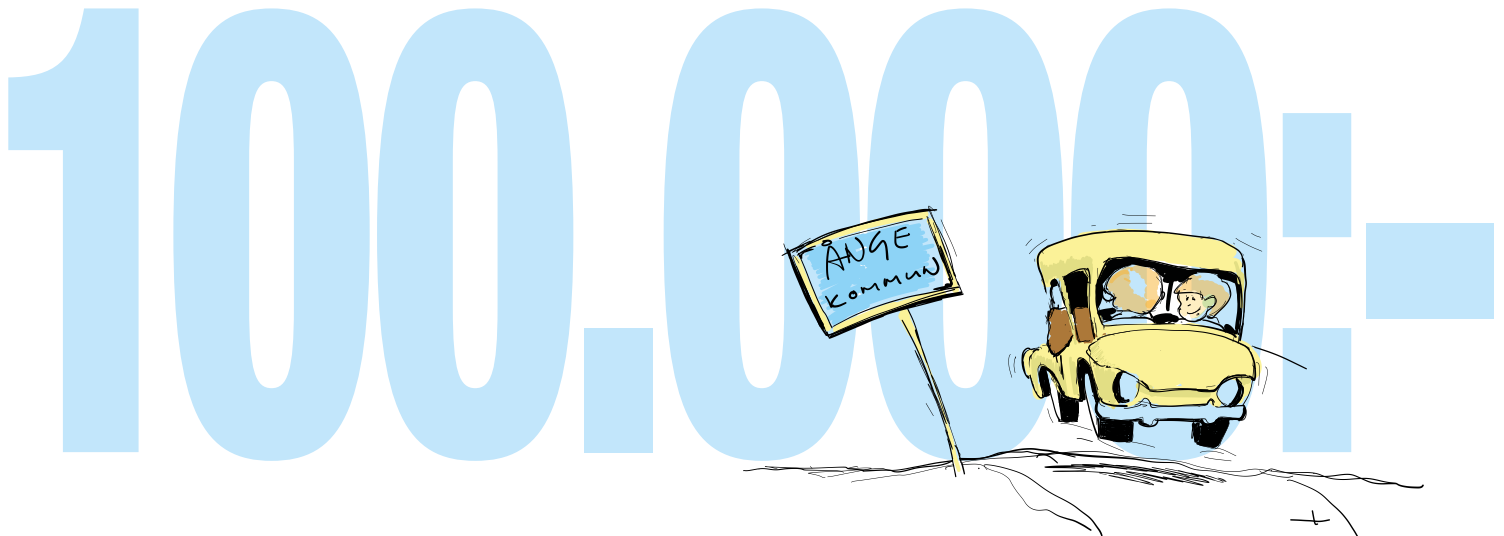
- Vi måste även vara en attraktiv geografisk plats, slår Sara fast och fortsätter:

-Vi måste jobba med varumärket Ånge kommun. Det vill säga hur omvärlden ser på vår kommun. Vi behöver lyfta fram allt positivt som finns här. Kanske måste vi vara lite tuffare och "kaxa" till oss i marknadsföringen för att nå igenom i mediabruset.

In- och utpendlingen är redan nu stor i kommunen och att få den att öka kan också vara bra för kompetensförsörjningen.

- Då måste vi jobba tillsammans med Sundsvallsregionen, som vi är en del av för att säkerställa bra kommunikationer. Detsamma gäller för Östersundsområdet.

- Alla som vill jobba i Ånge kommun är välkomna, avslutar Sara.

Bonus ska locka fler till Ånge

Flytta till Ånge och få en bonus på 100 000 kr. Det löftet ska locka akademiker att bosätta sig och jobba kommunalt i Ånge kommun.

- Vi har en stor brist på personal inom vissa yrkesgrupper. Så vi ville göra något extra för att attrahera fler att söka våra tjänster, säger Katarina Persson, socialchef och fortsätter.

- Vi får inte ens sökande till tjänsterna som situationen är nu.

TEXT, FOTO & ILLU.: PER MATSSON

Bonusen kommer att rikta sig till särskilt eftertraktad personal. Yrkesgrupperna som premien gäller för, till att börja med är sjuksköterskor, distriktssköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter.

- Premien erbjuds legitimerad personal som tillsvidareanställs inom dessa yrkesgrupper. Beslutet om bonusen fastslogs i juni tidigare i år. Bonusperioden löper fram t o m den 1 december. Därefter sker en utvärdering innan andra yrkeskategorier kan bli aktuella.

- **FÖRHOPPINGEN ÄR** att vi ska kunna locka hemvändare med inflyttningsbonusen men naturligtvis välkomnar vi alla som har rätt kompetens och vill bosätta sig i vår kommun säger hon.

- Så här långt har vi sett en ökning av antalet sökande till sjuksjötterskätjänster medan det har varit svårare att locka arbetsterapeuter och fysioterapeuter att söka. De som söker tjänster men i sista stund hoppar av har ofta fått bättre erbjudande för att stanna där de redan arbetar. Att söka nytt jobb är ju ofta ett bra sätt att pressa upp lönen.

Det är lättare att locka personer som har någon anknytning till kommunen.

Slår försöket väl ut kan socialsekreterare bli aktuella att omfattas av bonusen.

- Försök med inflyttningsbonus har gjorts av andra kommuner i inlandet med lyckat resultat. Så nu hoppas vi också på ett lyckat resultat i vår kommun, säger Katarina.

MEN EN INFLYTTNINGSBONUS är inte helt oproblematiske.

- Nej, vi vill ju vara en attraktiv arbetsgivare för de som redan arbetar i vår organisation samtidigt som vi vill locka hit fler.

- Visst, det kan tyckas orättvist att de som flyttar hit får en bonus som inte den som redan arbetar här får. Men vi gör detta även för de som jobbar inom kommunen idag. Kan vi göra bra rekryteringar så kommer allas arbetssituation att förbättras och det tjänar alla på. Förslaget kom faktiskt från legitimerad personal som redan arbetade här. Vi har gjort en översyn av lönesättningen med riktade lönesatsningar till de som redan arbetar inom kommunen. Till exempel ligger lönen för Ånges undersjötterskor över genomsnittet i landet.

- Problemet med att kompetensförsöringen är inte ett specifikt problem för Ånge kommun utan ett nationellt problem som måste lösas av politikerna, avslutar Katarina.

Katarina Persson,
socialchef
i Ånge kommun.

FAKTA

INFLYTTNINGSBONUS

- Premien har ett maxvärde på 100 000 kronor.
- 30 000 kronor utbetalas om den nyanställda flyttar och folkbokförs sig i Ånge kommun. Premien utbetalas när den anställde varit folkbokförd i Ånge kommun i sex månader.
- 25 000 kronor utbetalas efter två års anställning.
- 45 000 kronor utbetalas efter fem års anställning.

”Jag har en vision om att vi ska driva ett par saker hårt, som vi ska bli riktigt, riktigt bra på.”

Emilia Rapp är kommunens nya hållbarhetsstrateg.

Med en hållbar strategi för miljön

Fränstaprofilen Emilia Rapp ska hjälpa Ånge kommun att bli bättre på att jobba hållbart.

Sedan en vecka tillbaka är hon anställd som kommunens hållbarhetsstrateg.

– Jag brinner för miljöfrågorna och för den här kommunen, så det känns fantastiskt roligt att få börja jobba på hemmaplan, säger Emilia Rapp.

TEXT & FOTO: MARIE ÖBERG

Många av landets kommuner har sedan många år tillbaka hållbarhetsstrategier och nu rättar även Ånge kommun in sig i ledet.

– Om vi ska vara ett långsiktigt bra alternativ för våra medborgare så behöver vi jobba mer aktivt med hållbarhetsfrågorna, säger Sara Henriksson, kommundchef.

33-åriga Emilia Rapp från Fränsta innehar sedan en vecka tillbaka kommunens nya jobbtitel – hållbarhetsstrateg. Hon har under de senaste sex åren arbetat i olika roller på miljö och hållbarhetsenheten vid Region Västernorrland i Härnösand och nu kommer hon alltså att få vara med och utveckla sin egen kommun.

– Jag är otroligt glad att jag fått chansen att jobba med detta och det är fantastiskt att Ånge kommun satsar på hållbarhet och att man faktiskt anställer någon som ska jobba med det här på hel-

tid, säger Emilia Rapp, som på Regionen jobbat med resor och kollektivtrafik, där miljö och hållbarhet varit grunden.

ÅNGE KOMMUN jobbar redan med hållbarhet inom många områden, men man kan bli bättre menar Emilia Rapp.

– Ja, det görs väldigt mycket men som kanske inte syns eller att man tänker på det arbetet. Ett exempel är att jag lämnar min 2,5-åriga son varje dag på förskolan här i Fränsta och de jobbar väldigt mycket med hållbarhet med barnen. Det är jätteroligt att se.

Kommunen har bland annat varit med i ett projekt kring resandet där utveckling av distansmöten varit en stor del.

– I stället för att åka långa sträckor till ett möte som kanske pågår ett par timmar så går det att hålla mötet över exempelvis Skype och oftast blir mötena mer effektiva då. Men självklart behöver man träffas fysisk ibland också, säger Emilia Rapp.

Ser du redan i dag områden där Ånge kommun behöver jobba mer med hållbarhet?

– Det finns ju områden där jag vet att en organisation oftast har de största utmaningarna och några av dem är inköpen, transporter, arbetsmiljön och där handlar det inte bara om etik utan hur vi själva i organisationen mår och hur våra medborgare mår, säger Emilia Rapp.

Vad kan Ånge kommun göra och vad ska vi göra?

– Vi kan inte göra allt och det ska vi inte, men jag har en vision om att vi ska driva ett par saker hårt, som vi ska bli riktigt, riktigt bra på. Man säger att landsbygden är den som har mest att vinna på omställningen till hållbarhet, och så är det, säger Emilia Rapp.

– Vi ska börja med att plocka de lågt hängande frukterna först, avslutar hon.

Johanna Fanberg, skolutvecklingsledare i Ånge kommun, visar en av de 400 röda datorer som köpts in till undervisningen i årskurs 6-9 samt gymnasiet.

400

nya datorer till kommunens skolor

Det var en av satsningarna som humanistiska nämnden gjorde inför höstens skolstart.

- Vi är glada över att kunna erbjuda alla elever i årskurs 6-9 samt gymnasiets elever en digital enhet, säger Johanna Fanberg, skolutvecklingsledare i Ånge kommun.

TEXT & FOTO: MARIE ÖBERG

■■■ **400 RÖDA SMÅ LAPTOPS** har under den senaste månaden delats ut till elever i den kommunala skolan i Ånge kommun. Datorer som kommer att bli ett bra hjälpmedel i undervisningen.

- Investeringen känns nödvändig eftersom det sedan 1 juli 2018 finns tydligare krav på att undervisa eleverna om digital kompetens i kursplaner och styrdokument. Med digital kompetens menar Skolverket att eleverna ska kunna förstå hur digitaliseringen påverkar samhället och individen,

de ska kunna använda och förstå digitala verktyg och medier, ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik och kunna lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med användning av digital teknik, säger Johanna Fanberg.

DESSUTOM HAR programmering lyfts in i kursplanen för matematik och teknik i alla stadier.

- Att skolorna kan låna ut en likvärdig utrustning till alla elever känns då viktigt, säger Johanna Fanberg.

Efter årsskiftet kommer skolan även att få en ny lärplattform och upphandlingar pågår just nu.

Vad kommer bytet av lärplattform att innebära för användarna?

- Förhoppningsvis underlätta för lärare och elever att dokumentera och följa lärandet som sker. Dessutom kommer det att förenkla för vårdnadshavarna att göra det samma, säger Johanna Fanberg.

Frankeras ej
Mottagaren betalar
portot

Tejpa
här!

Ånge kommun
Svarspost
Kundnummer
850113600
841 81 ÅNGE

Vik här!

FRA

Tejpa
här!

Klipp, vik ihop, tejpa
och skicka in talongen.

HJÄLP DIN KOMMUN ATT BLI BÄTTRE

Jag tycker ...

Vilken typ av synpunkt?

- Förslag
 Klagomål/kritik
 Fråga
 Beröm
 Synpunkt

Vilken verksamhet och arbets-
plats/ställe gäller det:

Skriv ner ditt förslag, klagomål/
kritik, beröm, din fråga eller syn-
punkt:

Om du vill ha svar kryssa i
rutan!

Vilken kontaktform föredrar du?

- Brev Mail Telefon
 Jag samtycker till att mina
kontaktuppgifter registreras och
behandlas i enlighet med be-
stämmelserna i Dataskyddsför-
ordningen, GDPR

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

E-postadress: _____

Vanligen är post till kommunen offentlig,
vem som helst kan begära att få se den.
Vid speciella skäl kan den sekretessbe-
läggas.

Mumintroll gav EM-guld till Lina Andersson

Muminfamiljen, Snorkförken,
Lilla My och även en liten hattifnatt
– alla fanns de representerade på det
vackra skådebrödet som resulterade
i en guldmedalj för Erikslundstjejen
Lina Andersson.

– Jättekul, men det tog ett tag att
förstå att jag vunnit, säger Lina.

■■■ **MAN SKULLE KUNNA** säga att det
går som smort för Erikslundsbördiga Li-
na Andersson som till vardags jobbar vid
Güntherska hovkonditoriet i Uppsala.

SM-guld 2016, brons i EM för unga
bagare 2017 och nu senast ett EM-guld
i Euroskills - en tävling där yrkesgrupper
från olika länder tävlar mot varandra. Sve-
riges trupp bestod av 32 deltagare och Lina
Andersson var en av dem.

Med en knäckebrödsdeg skapade hon
ett Mumin-inspirerat skådebröd som gav

henne medalj i den äldste valören.

– Jag har bakat och tränat för det här
i flera månader så det känns verkligen
jätteroligt, säger Lina Andersson och be-
rättar att det även bakades wienerbröd,
bullar, frallor och croissanter i tävlings-
momentet.

Varför föll valet på Mumin?

– Jag ville ha ett nordiskt tema och då föll
valet på Mumin, säger Lina Andersson.